

Problémy partnerského soužití v současnosti

Věra Dvořáková

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

INSTITUT
MEZIOBOROVÝCH STUDIÍ BRNO

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Institut mezioborových studií

akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Věra Dvořáková**
Osobní číslo: **H138019**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Problémy partnerského soužití v současnosti**

Zásady pro vypracování:

Zadané a zvolené téma bude zpracováno podle pokynů obsažených v SR UTB ve Zlíně č. 7/2014, včetně příloh, případně dalších materiálů. Zejména bude dbáno na dodržování zásad publikační etiky a pravidel společenskovedního výzkumu. Průběžné výsledky práce budou pravidelně konzultovány s vedoucím bakalářské práce.

S vědomím těchto zásad a pravidel a po konzultaci s vedoucím bude práce zaměřena:

- na vymezení problémů v partnerských vztazích z pohledu jak mužů, tak žen;
- na zjištění úskalí při výběru partnera u mladých lidí vstupujících právě do partnerského života.

Součástí práce bude kvantitativní výzkum formou dotazníku, vypracovaného zvlášť pro ženy a zvlášť pro muže.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BASU, Rintu. Zakázané přesvědčovací techniky. 1. české vyd. Praha: Grada, 2011, 154 s. ISBN 978-80-247-3722-5.

CHRÁSKA, Miroslav. Metody pedagogického výzkumu. Základy kvantitativního výzkumu. Praha: Grada, 2007. 272 s. ISBN 978-80-247-1369-4.

MOŽNÝ, Ivo. Rodina a společnost. 2., upr. vyd. Překlad Stanislav Štech, Ludmila Šašková. Ilustrace Vladimír Jiránek. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008, 323 s. Studijní texty (Sociologické nakladatelství), sv. 38. ISBN 978-808-6429-878.

SINGLY, Francois de. Sociologie současné rodiny. Vyd. 1. Překlad Stanislav Štech, Ludmila Šašková. Praha: Portál, 1999, 127 s. ISBN 80-717-8249-1.

ŠAMÁNKOVÁ, Dita a Tomáš NOVÁK. Pravda a lež v partnerství: 30 manipulativních technik. Vyd. 1. Překlad Stanislav Štech, Ludmila Šašková. Ilustrace Vladimír Jiránek. Praha: Grada, 2007, 144 s. Studijní texty (Sociologické nakladatelství), sv. 3. ISBN 978-802-4718-460.

Další literatura bude průběžně doplňována během práce na tomto textu.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Renata Oralová

Institut mezioborových studií

Datum zadání bakalářské práce:

15. prosince 2014

Termín odevzdání bakalářské práce:

30. dubna 2015

Ve Zlíně dne 15. prosince 2014

doc. Ing. Anežka Lengalová, Ph.D.
děkanka

doc. PhDr. Miloslav Jůzl, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípuští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Brně

19. 4. 2015

VĚRA DVOŘÁKOVÁ

Jméno, příjmení a podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá vyhledáváním patologických jevů v rodinách. Zkoumá míru spokojenosti v současných partnerských vztazích a rozvodovost. Zabývá se také názory lidí na výběr partnera, respektive pracuje s jejich konkrétními radami a doporučeními pro dnešní mladou generaci. Chce upozornit na nedostatečnou informovanost naší mládeže o životě v partnerství a výběru partnera. V teoretické části jsou uvedeny informace o volbě partnera, partnerském vztahu, jeho vývoji a změnách v něm. Dále jsou zde vysvětleny pojmy, jako rozvodovost, alkoholismus, nevěra a domácí násilí. V praktické části je vypracována metodologie výzkumu. Výzkum byl proveden metodou kvantitativního výzkumu pomocí dotazníku. Poté následuje analýza a zhodnocení výsledků šetření. K vyhodnocení hypotéz a otázek z dotazníku je přidán rozhovor na téma problémy v partnerských vztazích s psychologem pracujícím mnoho let v manželské a rodinné poradně. V praktické části jsou také zpracovány nejčastější odpovědi respondentů na téma výběru partnera pro partnerství.

Klíčová slova: partnerství, výběr partnera, rozvodovost, alkoholismus, závislosti, nevěra, domácí násilí.

ABSTRACT

Bachelor thesis deals with the search of pathological phenomena in families. Examines the degree of satisfaction in current relationships and divorce. It also examines people's views on the choice of a partner, or working with their specific advice and recommendations for young people today. To draw attention to the lack of awareness among young people about life in the partnership and partner selection. In the theoretical section provides information about choosing a partner, partnership, its development and changes in it. There are also explained concepts such as divorce, alcoholism, infidelity and domestic violence. In the practical part is elaborated research methodology. The research was conducted using quantitative research using questionnaires. Followed by analysis and evaluation of the results of the investigation. To evaluate hypotheses and questions from the questionnaire is added to the conversation on the topic of problems in relationships with a psychotherapist working for many years in marriage and family counseling. In the practical part are also handled most common answers to the questionnaire on the topic of choosing a partner for the partnership.

Keywords: partnerships, mate choice, divorce, alcoholism, addiction, infidelity, domestic violence.

Děkuji paní Mgr. Renatě Oralové za odborné vedení mé práce, za její trpělivost a ochotu při předávání svých zkušeností a cenných rad.

Děkuji také svému manželovi ing. Danielu Dvořákovi za obětavou pomoc a cenné rady, které se týkaly oblasti počítačového zpracování a typografických úprav mé práce.

V neposlední řadě bych ráda poděkovala svým dětem, celé své rodině a mým přátelům a známým za jejich nezištnou pomoc a podporu. Bez jejich pomoci bych jen stěží dokázala svou práci dokončit.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická, nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 PROBLEMATIKA PARTNERSKÉHO SOUŽITÍ	11
1.1 PARTNERSKÝ VZTAH	11
1.2 VOLBA PARTNERA	13
1.3 ZMĚNY V PARTNERSKÉM VZTAHU	16
1.4 MANŽELSTVÍ A ROZVODOVOST	19
2 PATOLOGICKÉ JEVY V PARTNERSTVÍ	22
2.1 ALKOHOLISMUS A JINÉ ZÁVISLOSTI.....	22
2.2 NEVĚRA JAKO FENOMÉN DNEŠNÍ DOBY	24
2.3 NÁSILÍ V PARTNERSKÉM SOUŽITÍ	27
2.4 ČTYŘI FÁZE DOMÁCIHO NÁSILÍ.....	29
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
3 METODOLOGIE VYZKUMNÉHO ŠETŘENÍ	32
3.1 CHARAKTERISTIKA VÝZKUMU.....	32
3.2 FÁZE VÝZKUMU.....	33
3.3 DESIGN VÝZKUMU.....	34
3.4 TECHNIKA SBĚRU DAT	35
4 VLASTNÍ VÝZKUM	37
4.1 METODIKA VÝZKUMU A POPIS SOUBORU RESPONDENT	37
4.2 STANOVENÍ HYPOTÉZ	37
4.3 ANALÝZA A INTERPRETACE VÝSLEDKŮ.....	38
4.4 VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ	47
ZÁVĚR	49
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	51
SEZNAM GRAFŮ	53
SEZNAM TABULEK	54
SEZNAM PŘÍLOH	55

ÚVOD

„Nemyslím si, že dnešní rodina je v krizi. Pokud ano, je to podobná krize, v níž se ocitla znovu a znovu každá generace. Protože ve vlastním manželství si nezávisle na zaručených zkušenostech musí každý cestu prošlapat sám. A každá generace tak činí v novém sociálním kontextu, takže vždy musí postupovat trochu jinak, což však nemusí nutně znamenat hůř.“¹

Partnerské vztahy jsou nejen v České republice, ale celosvětově velmi sledované a diskutované téma. Tomuto tématu je věnována velká pozornost v médiích, divadelních hrách, filmech a televizních seriálech. O problematice partnerství bylo napsáno velmi mnoho populárně naučných, odborných a vědeckých publikací. Většina lidí věří, že budou v životě šťastni. Podvědomě je v naší společnosti štěstí spojováno s dobrým, dobře placeným zaměstnáním a také se šťastným výběrem partnera. Stejně jako žádný z řidičů nepředpokládá, že se jeho vůz porouchá, nebo že s ním dokonce bude havarovat, nikdo z lidí, kteří vstupují do partnerského života, nečeká, že by jejich manželství, nebo nesezdané partnerství mohlo skončit krachem.

Já sama jsem ve středním věku a mám se vztahy v partnerství své zkušenosti. Toto téma jsem si vybrala proto, že kolem sebe vidím manželství spokojená, ale také hodně manželství tzv. vyhořelých, kde jsou partneři velmi nespokojeni, ale nedokáží ze vztahu odejít. Často si vzájemně ubližují těmi nejrůznějšími způsoby bez jakýchkoli projevů lítosti, nebo výčitek svědomí. Pohybují se v začarovaném kruhu. Jsou nešťastní a své zoufalství tlumí alkoholem, nebo nevěrami. Mnoho mých přátel a známých je již rozvedených. Přesto, že v této době žije v České republice mnoho párů v tzv. nesezdaném partnerství, řeší naše společnost i nadále vysokou rozvodovost. Často přemýšlím o tom, jak by se těmto lidem dalo pomoci.

Uvědomila jsem si, že moje generace šla do partnerství naprosto nepřipravena a nepoučena. Ve školách se v době mého dospívání problematice manželství, partnerství, výběru partnera pro život, nebo výchově dětí nevěnovala téměř žádná pozornost. Odborníci se přitom shodují na tom, že polovina problémů týkajících se života v páru je zapříčiněna již od začátku nevhodným výběrem partnera a když už tehdy bylo o partnerských vztazích napsáno mnoho velmi zajímavých a kvalitních knih, téměř nikoho z mých vrstevníků, (ani mne) nenapadlo se preventivně o tuto problematiku zajímat. Protože mám sama děti a znám mnoho mladých

---

¹ CAPPONI, V. *Co by i moje dcera měla vědět o manželství*. Praha: Motto, 1996, s. 24.

lidí, kteří budou dříve, či později hledat partnera pro život, chtěla bych v této bakalářské práci zaměřit svou pozornost mimo jiné na prevenci věnovanou oblasti partnerských vztahů. V tom vidím smysl a přínos své práce pro obor Sociální pedagogika.

CÍL PRÁCE

V teoretické části bakalářské práce chci získat informace o problematice partnerských vztahů a o postupu při kvantitativním výzkumu pomocí dotazníku, který jsem si pro tuto práci zvolila. Informace získané studiem odborné literatury využiji k přípravě otázek pro dotazník zaměřený na vyhledání patologií v současných partnerských vztazích, jako jsou alkoholismus, nevěry, domácí násilí a rozvodovost. Dotazník by měl také pomoci zjistit míru spokojenosti v partnerských vztazích respondentů. Odpovědi na otázky využiji ke zhodnocení hypotéz, které se týkají výše uvedené problematiky. Respondenty bych chtěla získat pro spolupráci při vyplňování dotazníku žádostí o pomoc. V poslední otevřené otázce budou moci poskytnout rady mladé generaci pro výběr partnera. Pokud od nich získám zajímavé rady a informace, chtěla bych je shrnout ve vyhodnocení výsledků společně se zhodnocením hypotéz, které uvedu v závěrečné části této práce. Protože mne zajímá, zda a jakým způsobem se dnešní školství věnuje ve výuce partnerským vztahům, chtěla bych požádat o vyjádření k tomuto tématu pedagogy ze základních a středních školy v našem regionu. Ke spolupráci bych chtěla získat také erudovaného psychologa, který by se k problematice výběru partnera mohl vyjádřit v strukturovaném rozhovoru. V závěru bakalářské práce chci získané informace shrnout a využít pro vypracování návrhu edukace v problematice výběru partnera určené mladým lidem. Moje práce by mohla být inspirací pro pedagogy základních a středních škol, sociální pedagogy a širokou veřejnost.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PROBLEMATIKA PARTNERSKÉHO SOUŽITÍ

Za celý svůj život se ani na chvíli neocitnete mimo síť vztahů. Vše, co zažíváte, vnímáte, vidíte a chápete, je možné jen proto, že to vyjadřuje vztah k něčemu. Bez posuzování a srovnání nelze nic vnímat, ani chápat. Lze říci, že bez vztahů byste vůbec nemohli existovat.²

1.1 Partnerský vztah

Vztah není vlastnictví, je to proces. Vztah nezískáváte, vstupujete do něj a on vás ovlivňuje čtyřicet hodin denně. Když milujete, díváte se do zrcadla, které k vám odráží vše od vás. Stojíte tváří v tvář svým obavám, slabostem, sobectví, necitlivosti, omezením, emocionálnímu naprogramování a pýše. Vztah pro vás může být tím největším zdrojem bolesti, ale také vašim nejlepším rádcem.³

De Angelis rozvíjí myšlenku, že Partnerský vztah je vlastně velký dar, který dostáváme proto, abychom sami sebe lépe poznali a od partnera se mnohému naučili, i když se u toho mnohdy můžeme cítit nepříjemně. Můžeme se tak stát lepšími lidmi. Partnerský vztah je pro nás průvodce životem. Pokud jsme schopni a ochotni uvědomit si chyby, které jsme dělali v minulosti, získáváme schopnost lepšího rozhodování v budoucnosti.⁴

Podle Matějkové je pro partnerský vztah nejdůležitější **tolerance**. V začátcích partnerského vztahu si svého partnera idealizujeme. Zdá se nám být velmi zábavný, bystrý, krásný a sebevědomý. Někdy nás na něm přitahují právě vlastnosti, které nám chybí. Plachého člověka přitahuje tvor společenský a výřečný a naopak partnera tzv. večírkového typu může přitahovat klidná žena, která ho svým chováním přesvědčí o tom, že bude umět vytvořit tichý a útulný domov. Po nějaké době nám partner zevšední a vlastnosti, které jsme dříve obdivovali, nám mohou začít paradoxně vadit. Čím jsme spolu déle, tím hůře se nám daří tyto vlastnosti u partnera tolerovat. Zjistíme, že partner se ani nezmění, ani jej nebudeme moci převychovat. Navíc se jeho vlastnosti s věkem prohlubují. V průběhu života dochází k osobnostnímu zrání, které může změnit naše životní postoje, představy a hodnoty. Pokud se v tomto směru každý z partnerů vydá jinou cestou, může nastat mezi partnery velký rozkol a s tím spojené rozčarování. Najednou máme pocit, že svého partnera vlastně neznáme a také

---

² HICKS, E. a J. HICKS. *Klíč ke všem vztahům*. Bratislava: Eugenika, 2010, s. 21.

³ DE ANGELIS, B. *Tajemství partnerství*. Praha: Talpress, 1995, s. 133.

⁴ DE ANGELIS, B. *Tajemství partnerství*. Praha: Talpress, 1995, s. 133, 134.

mu nerozumíme. Toleranci je velmi těžké se naučit. K získání většího pochopení pro druhého je potřebná velká dávka sebekritiky. Lépe pochopíme změny, které nastaly u partnera ve chvíli, kdy si sami dokážeme uvědomit, že ani my už nejsme tak okouzující, morální a obdivuhodní.⁵

Myslím si, že základním předpokladem pro úspěšné, oboustranně výhodné a šťastné partnerské soužití je vzájemná ochota respektovat se. Šťastněji se cítí v partnerském vztahu lidé, kteří se snaží o kompromis. Rozdělí si nepříjemné povinnosti, dokáží se vzájemně pochválit za snahu a vynaložené úsilí. Důležitá je také podobná představa o fungování v rodině, výchově dětí, nebo také o trávení volného času, či dovolené.

FÁZE VZTAHU

Každý vztah prochází různými etapami vývoje. Těmto etapám říkáme Fáze vztahu. Fáze se dělí na zamilovanost, lásku a lásku přátelskou.

Zamilovanost

Podle Matějkové jsou lidé ve fázi zamilovanosti šťastní, sebevědomí a euforičtí. Mají dobrou náladu, jsou více komunikativní, lépe se seznamují s dalšími lidmi. To se děje díky hormonům. Mozek vylučuje fenylethylamin (PEA), hormon zamilovanosti a také hormon štěstí-serotonin. Proto se cítí jako opilí a nic pro ně není problém. Toto období trvá od několika měsíců po maximálně dva až tři roky. V tomto období oba prožívají okouzlení z blízkosti druhého člověka. Jeden druhému o sobě hodně vypráví. Sdělují si často i velmi intimní informace. Dozívají se vzájemně o svých přáních, touhách. Dochází ke sblížení po stránce emocionální i sexuální. Pokud tento stav trvá více než tři měsíce, stává se vážným. Oficiálně jsme již pár. Poznáváme partnerovy zvyky, jeho rodinu i pracovní prostředí.⁶

„V dobách Velkého milování, tedy v prvních osmi až deseti měsících vztahu, se především milujeme. Pak se buď rozejdeme a skončí doba Velkého milování, anebo se nám na jejím konci od sebe nechce. Pak teprve spolu začneme chodit. To už není jen závazek mezi námi,

---

⁵ MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Praha: Grada, 2007, s. 21, 22.

⁶ MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Praha: Grada, 2007, s. 11.

od toho okamžiku se už začneme svým kamarádům, spolužákům, rodičům a příbuzným jevit jako dvojice, která k sobě nějak patří.“⁷

Láska

Matějková uvádí, že po odeznění fáze zamilovanosti se dostaví trvalý cit, který nazýváme láskou. Milovanou osobu již známe, chceme o ni pečovat, chováme k ní úctu a respekt. To stejné pociťuje partner k nám. Příchodu lásky si ani nemusíme povšimnout, naopak nás může zaskočit úbytek euforie, vášně a maximálního okouzlení partnerem. Nemáme už takovou potřebu si dlouze povídat a také dochází k ochladnutí sexuálního života, které ale není vnímáno negativně. Nezralý a neinformovaný partner by mohl v tuto dobu velmi znejistět a vnímat tuto změnu jako ochlazení vztahu. Láska je tichý cit, který se dá spíše nazvat jako pocit bezpečí, radost z blízkosti a oddanosti partnerů., které nás naplňuje štěstím.⁸

Nejvyšší štěstí života je jistota, že jsme milováni. (V. Hugo)⁹

Láska přátelská

Jedná se o klidný, trvalý vztah. Po mnoha letech soužití již nedochází k výbuchům vášně. Partneři se již nemusí ujišťovat o svých vzájemných citech. Převažuje u nich důvěra, oddanost jeden druhému, porozumění. Oba vzájemně respektují svoje odlišnosti a nevnímají je jako ohrožující. Do popředí nastupuje strach o zdraví partnera.¹⁰

1.2 Volba partnera

Evropa je monogamní již od dob starého Řecka. Spojení s judaismem tuto tendenci ještě posílilo. Již po tisíciletí máme tendenci monogamii vnímat jako „normální“ a „morální“ formu uspořádání vztahů mezi mužem a ženou.¹¹

---

⁷ PLZÁK, M. *Dospělým vstup zakázán*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1986, s. 87.

⁸ MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Praha: Grada, 2007, s. 14.

⁹ FIALOVÁ, E. *Dárková knížka citátů pro pohlázení duše*. Brno: F+F, 1998, s. 6.

¹⁰ MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Praha: Grada, 2007, s. 14, 15.

¹¹ CAPPONI, V. *Co by i moje dcera měla vědět o manželství*. Praha: Motto, 1996, s. 29.

Monogamii sice více preferují ženy, než muži. Důvod je dán logicky tím, že se ženy musí postarat o své potomstvo až do dospělosti, což není snadná záležitost. Pro péči o děti je vždy lepší, pokud jsou na to dva. Hlavně z tohoto důvodu je velice důležitý správný výběr partnera. V minulém století vybírali partnera pro manželství rodiče. Jsou země, kde tento zvyk ctí dodnes. (Japonsko, Indie). Mělo to své výhody. Rodiče měli za sebou již minimálně 20 let zkušeností a nebyli ovlivnění zamilovaností. Chtěli své dítě zajistit po stránce materiální. V naší společnosti je již tento způsob přežitkem. Málokdo z nás dopustí, aby mu do výběru partnera mluvili rodiče.

Ještě v minulém století bylo u nás běžné tzv. **Tradiční manželství**, kde bylo jasné rozdělení rolí a kompetencí muže a ženy. Muž byl živitelem rodiny, žena zpravidla nepracovala, starala se o domácnost a o výchovu dětí. Žena byla v podřízené roli vůči manželovi. Svobodné matky byly společností velmi odsuzovány. Často se za ně jejich původní (primární) rodina styděla, nebo se jich zcela zřekla. Dokázaly se samy uživit, ale často vykonávaly podřadnou a špatně placenou práci.

Rovnoprávné manželství současnosti je velmi zranitelné. Většina žen chodí do zaměstnání a má svůj vlastní příjem. Nejsou již tak závislé, (tedy z pohledu financí) na partnerovi. Z práce chodí ženy unavené a vzniká třecí plocha v pohledu partnerů na problém postarat se o děti a o domácnost. Ženy nutí své muže, aby vykonávali část domácích prací a věnovali se dětem, což bylo v již zmiňovaném Tradičním manželství neslýchané a zcela nemyslitelné. Každý člověk je jiný a vidí svět vlastníma očima a někdy nejsme schopni, nebo ochotni podívat se na něj z hlediska toho druhého. Novodobé manželství je postavené na vztahu, což je základna velmi křehká. Pokud ve vztahu nefunguje oboustranná snaha o spolupráci a vzájemné pochopení, nastupuje logicky typický boj o moc.

Podle Capponi není možné, aby se lidé přestali výběrem partnera vážně zaobírat. Návody na správný výběr partnera jsou dokonce zaznamenány již v Bibli. Nikdo nechce skončit v náručí člověka nezodpovědného, sobeckého, či jinak pro partnerství nevhodného. Přes všechno snažení se člověk často pod vlivem výše zmiňované zamilovanosti dopustí fatálních omylů, které mohou následně doživotně negativně ovlivnit kvalitu jeho života. Problém, jak toho správného partnera najít se stal záležitostí veřejnou, později i vědeckou.¹²

---

¹² CAPPONI, V. *Co by i moje dcera měla vědět o manželství*. Praha: Motto, 1996, s. 37.

Matějková¹³ uvedla několik teorií volby partnera podle různých autorů. Tyto teorie mě velmi zaujaly.

Duplikační teorie rodičovského principu (Budy) má základ v psychoanalýze. V ní se hovoří o tendenci hledat si partnera podobného vlastnímu rodiči opačného pohlaví. Například muž vyrůstající v rodině s dominantní matkou by byl nespokojen ve vztahu se submisivní ženou.

Duplikační sourozenecký princip (Toman) popisuje tendenci lidí opakovat vztahy z dětství. Muž narozený jako prvorozený bude mít lepší vztah se ženou, která byla druhorozená a má staršího bratra. S partnerkou, která se také narodila jako prvorozená, bude mít více konfliktů, protože i ona je od dětství zvyklá o všem rozhodovat.

Teorie komplementarity potřeb (Winch) předpokládá, že protiklady se přitahují. Podle této teorie bude partner, který je dominantní spokojenější, pokud bude žít s partnerem poddajným a přizpůsobivým.

Teorie výměny. Lidé vždy dělají to, o čem si myslí, že pro ně bude výhodné. Tato teorie hovoří o tom, že si partnera vybíráme podle vlastností, které na něm obdivujeme, ale zároveň splňují představu o výhodách, které nám z tohoto soužití do budoucna mohou plynout. Někdo upřednostňuje schopnost partnera vydělat dost peněz před fyzickou krásou, či jiskřivou inteligencí, jiný zase oceňuje schopnosti pečovatelské a finanční přínos do rodiny považuje za vedlejší.

Teorie návratu domů (De Angelis). Tato teorie upozorňuje na to, že máme tendenci ve vztahu vyhledávat emocionální situace, které nám připomínají dětství, bez ohledu na to, zda byly pozitivní, nebo naopak negativní. Domov nám podvědomě asociuje lásku. Proto, i když naše dětství nebylo šťastné, např. tam vládl chaos, nebo násilí, v budoucnu si podle tohoto modelu volíme partnera, i když se nám s ním bude obtížně žít.

Teorie dokončování neuzavřených emocionálních situací z dětství (De Angelis). Podle této teorie má každý ve svém podvědomí neuzavřené emocionální zkušenosti z dětství. Vybíráme si partnery, se kterými budeme opakovaně prožívat emocionální dramata svého dětství. Pokud se nám od rodičů nedostávalo dostatečného přijetí, najdeme si partnera, který nám nebude umět dostatečné přijetí projevat. Místo toho, abychom ze vztahu odešli, stále si budeme partnera uplácet a jeho pozornost získávat tím, že se budeme snažit být lepší. Pokud

---

¹³ MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Praha: Grada, 2007, s. 31, 32.

máme k rodičům velké výhrady, nebo se na ně zlobíme, vybereme si sice partnera hodného a obětavého, ale podvědomě ho budeme odmítat a stavět do pozice, kdy si nás bude muset opakovaně udobřovat.

1.3 Změny v partnerském vztahu

Podle Venglářové je partnerství vlastně cesta. Je jenom na nás, jestli jdeme jednou, nebo více cestami. Můžeme jít také jednou cestou s více partnery. Možností je mnoho. Partnerský vztah prochází změnami. Každý člověk reaguje na změnu jinak. Někdo je spíše konzervativní a každá změna mu činí větší, či menší potíže. Potřebuje mnohem více času, než se se změnou vyrovná. Naopak jsou lidé, kteří se se změnami dokáží vyrovnat snadno a rychle. Přestože řada změn pro nás může být ve svém důsledku pozitivní, naše tělo a smysly ji mohou vnímat velmi negativně. Každá změna s sebou nese také jistou ztrátu. Změnou rozumíme, že něco končí, nastává zmatek z toho, co bude následovat a přichází začátek něčeho nového. Tyto fáze změny se dějí téměř současně a v případě, že změna přijde nečekaně, může se dostavit šok. Změny lze rozdělit na očekávané a nečekané.¹⁴

Řada autorů popisuje tyto změny jako **krize**. Minimálně jeden z partnerů může tento stav za krizi považovat. Ve vztahu tuto změnu prožívá jako něco nového a nepříjemného. Zvláště bolestně prožívají např. změnu zamilovanosti u partnera lidé, u kterých fáze zamilovanosti ještě neodezněla a nejsou dostatečně informovaní o různých fázích vývoje partnerského vztahu. Změna v chování partnera v nich vyvolává pocit nejistoty, až úzkosti. Mají strach, že o partnera přichází a více se snaží ve všem, co se jejich vztahu týká. To může paradoxně druhého partnera odrazovat a tak vzniká tzv. **citová nevyváženost ve vztahu**. Na jedné straně je přehnané, překotné snažení jednoho z partnerů a na druhé straně pocit nasycenosti u partnera druhého.

Krize 3. roku.

Podle Matějkové tato první vývojová krize souvisí s odchodem fáze zamilovanosti a může být tak hluboká, že se stane důvodem k ukončení vztahu. Odchází stav euforie, životního elánu a další příjemné věci, které stav zamilovanosti provází. Neprožíváme již tak intenzivně maximální okouzlení partnerem a pochopení pro všechno, co partner dělá. I druhý partner

---

¹⁴ VENGLÁŘOVÁ, M. *Průvodce partnerským vztahem*. Praha: Grada, 2008, s. 98, 99.

se na nás může začít dívat kritičtěji. Jinak hodnotí náš životní styl a celkově nás, jako osobnost. Rozpory mohou nastat i ve vzájemném uznávání životních hodnot. Častěji máme na různé věci jiný názor a vidíme partnerovy nedokonalosti a slabší stránky. Můžeme se mylně domnívat, že se partner přestal přetvařovat, nebo že nám celou dobu lhal. Můžeme zažívat pocit zklamání. Partnerský vztah se mění ve vztah přátelský, kde partnera začínáme vnímat reálněji a naopak si více ceníme jeho dalších vlastností, jako jsou smysl pro zodpovědnost, čestnost, nebo smysl pro humor. Společný život nám přináší pocit bezpečí, blízkosti a sounáležitosti. V tomto období již hodně partnerů sdílí společnou domácnost, nebo se jim mohou narodit i děti, což s sebou přináší nutnost vzdát se některých svých snů a uskrovnit se v zájmu dobrého fungování rodiny. Jsme často nuceni se zadlužit kvůli bydlení, nebo je na nás finančně závislá celá naše nová rodina. To v nás může vyvolat pocit nespokojenosti. Může nás ovládnout zklamání nad tím, že vlastně nežijeme svůj život, ale stále se jen někomu přizpůsobujeme. Krize nastává tehdy, pokud se nedokážeme jako partneři přizpůsobit novému životnímu stylu, který souvisí s výchovou potomků a s celkovým zajištěním rodiny. Tehdy můžeme dojít k nesprávnému závěru, že naše vzájemná láska je pryč, nebo že tam žádná ani nebyla.

Krize 7. roku.

Tato krize trvá déle, často i několik let, ale nebývá tak hluboká. Partnerský vztah je již stabilizovaný a klidný. Nedochází k otevřeným vyhoceným konfliktům kvůli využívání volného času, nebo péči o děti a společnou domácnost. Občasné hádky se ale vyskytují i nadále. Partneři se už dobře znají a vědí, co si k sobě mohou dovolit. Mají již mezi sebou zaběhlé stereotypy. Vzájemně mají pocit, že už je ten druhý nemůže ničím překvapit. Příčinou krize může být **nuda**. Život s dětmi je zaběhlý a vidina jejich odchodu z domova je v nedohlednu. Manželské stereotypy je nemožné, někdy až podezřelé náhle změnit. Rozhovor s partnerem se omezuje často pouze na hovory o dětech a chodu domácnosti. O svých snech a přáních, nebo o tom, co od života ještě očekáváme, již s partnerem mluvit neumíme. Takové období života sice neprožíváme zcela negativně, ale nemusí nás plně uspokojovat. Život v nesezdaném partnerství, nebo v manželství nám najednou může připomínat vězení, ve kterém jsme nesví, nesvobodní. Pocit odcizení se více projeví v době dovolené, nebo o svátcích, kdy spolu musíme trávit více času.

Druhou příčinou této krize bývá **změna v prožívání sexuálního života**. S odezněním zamilovanosti odchází zákonitě i jiskření v sexuálním životě. V sexu nás partner již máločím překvapí. To může sice do vztahu přinést pocit jistoty a bezpečí, ale pomalu a jistě se vytrácí

vášeň. Vášeň můžeme mylně zaměnit za lásku. Začínáme mít pocit jakési otupělosti. Pokud v této době potkáme jiného partnera, který v nás opět vášeň probudí, neubráníme se nevěře. Pokud prožíváme nový milenecký vztah, můžeme se domnívat, že bude lepší i v partnerském souznění, což bývá často velký omyl.

V tomto období je velmi důležité najít v sobě odvahu se svým partnerem mluvit o svých potřebách a životních snech. Když je k nám partner upřímný a dokáže o svých přáních a neaplněných tužbách promluvit, nesmíme se urazit a brát to jako kritiku své osoby. Pokud si tyto informace dokážeme vzájemně čas od času sdělit a snažíme se najít nějaké oboustranně výhodné řešení, je to to nejlepší, co můžeme pro změnu našich zaběhlých stereotypů udělat.

Krise v období mezi 18-25 rokem vztahu.

O této krizi se často mluví a ve společnosti se o ní ví. Hlavním důvodem jsou první příznaky stárnutí partnerů a odchod dětí z domu. Často se o ní hovoří jako o **syndromu uprázdněného hnízda**. Tato situace může být velmi bolestně prožívána partnery, kteří v péči o potomstvo viděli své životní poslání. Celý život přizpůsobili výchově dětí a zajištění rodiny. Neměli mnoho přátel a nevěnovali se žádnému ze svých koníčků. Pokud navíc nevěnovali pozornost svému vztahu s partnerem a vzájemná komunikace byla omezena pouze na hovory o dětech, v tomto období se krize projeví naplno. V této době bychom naposledy měli zvážit, jestli svůj život nemáme prožít jinak, smysluplněji, třeba po boku jiného partnera. Mohli bychom dát život dalším dětem. Do popředí nastupuje touha prožít život s partnerem, který by nám mohl lépe rozumět. Svůj život začínáme vnímat s horizontem konce a snažíme se využít každé možnosti, jak jej naplnit a znovu ho ještě intenzivněji prožít. Někdo chce zplodit ještě jednoho potomka, jiný chce naopak po boku partnera žít životem cestovatele, podnikat, nebo se prostě jen dobře bavit.

Něco jiného je o takové změně přemýšlet a něco jiného změnu opravdu provést. Pokud jste svůj dosavadní život prožili s partnerem sobeckým, závislým, despotickým, či agresivním, nebo ve vás váš partner po celou dobu potlačoval rozvoj vaší osobnosti, děti vám odrostly a jsou zaopatřené, bylo by dobré opravdu přehodnotit svůj dosavadní život a o této zásadní změně začít vážně uvažovat.¹⁵

---

¹⁵ MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Praha: Grada, 2007, s. 16-20.

1.4 Manželství a rozvodovost

Chceme-li hovořit o rozvodovosti, musíme se nejdříve zmínit o manželství. Do manželství lidé vstupují, aby uspokojili některé své potřeby. Potřebu k někomu a někam patřit, touhu mít děti, zajistit si snadno dostupný sex nebo třeba teplé večere. Často si chtějí zlepšit své vlastní sebevědomí.

Manželství je definováno jako trvalé společenství muže a ženy, založené zákonem stanoveným způsobem. Mluví-li zákon o manželství jako trvalém společenství, nemá se tím na mysli, že manželství musí trvat od uzavření po dobu života obou manželů, i když by tento stav byl jistě ideální. Zákon počítá s tím, že lidé nejsou dokonalí a ne každý dokáže žít po celý život v jednom svazku. Z tohoto důvodu zákon počítá i s rozvodem manželství.¹⁶

Podle Choděry máme chápat slovo trvalost spíše jako dlouhodobost. Je to rozhodnutí muže a ženy žít spolu dlouhodobě a ne krátce, na zkoušku. K tomuto rozhodnutí musí dojít oba partneři po zralé úvaze. Oba musí znát svůj zdravotní stav, své životní priority a charakterové vlastnosti, aby se zabránilo rychlému rozpadu vztahu. Realita se ale dá těžko zjistit. Manželství lze zrušit, ale také pouze zákonem stanoveným způsobem.

Manželství se uzavírá svobodným a úplným souhlasným prohlášením muže a ženy o tom, že spolu vstupují do manželství.¹⁷

Stát přikládá manželství mimořádný význam a důležitost, proto musí být souhlasné prohlášení snoubenců učiněno veřejně a slavnostním způsobem na místě k tomu určeném s povolením obecního úřadu, nebo jiného úřadu pověřeného vést matriky.

Manželství slouží k založení rodiny. Samo o sobě však plní tři základní společenské funkce, které jsou v různém stádiu manželství různě důležité. Jedná se o funkci sexuálního soužití, výchovu dětí a v neposlední řadě také vzájemnou pomoc manželů. Při rozhodování soudu o rozvedení manželství soud zvažuje, jestli manželství ještě plní svoji společenskou funkci, či nikoli.¹⁸

---

¹⁶ CHODĚRA, O. *Partnerství, manželství a paragrafy*. Praha: Grada, 2002, s. 10.

¹⁷ CHODĚRA, O. *Partnerství, manželství a paragrafy*. Praha: Grada, 2002, s. 14.

¹⁸ CHODĚRA, O. *Partnerství, manželství a paragrafy*. Praha: Grada, 2002, s. 12 - 15.

Nový občanský zákoník popisuje práva a povinnosti manželů takto:

§ 687

Manželé mají rovné povinnosti a rovná práva.

Manželé si jsou navzájem povinni úctou, jsou povinni žít spolu, být si věrni, vzájemně respektovat svou důstojnost, podporovat se, udržovat rodinné společenství, vytvářet zdravé rodinné prostředí a společně pečovat o děti.¹⁹

§ 688

Manžel má právo na to, aby mu druhý manžel sdělil údaje o svých příjmech a stavu svého jmění, jakož i o svých stávajících i uvažovaných pracovních, studijních a podobných činnostech.²⁰

I když jak všichni víme, dochází mezi manželi často k jejich porušování, nejsou tato ustanovení zbytečná. U rozvodového soudu hraje roli mimo jiné také to, jak byly povinnosti dané ze zákona v manželství plněny. Oba manželé se také mají podle svých možností a schopností starat o uspokojování potřeb rodiny a společně rozhodovat o rodinných záležitostech. Mají také právo se vzájemně zastupovat ve svých běžných záležitostech.²¹

Zánik manželství

V České republice dochází k zániku manželství nejčastěji **rozvodem**. Soud manželství rozvede, pokud zjistí hluboký a trvalý rozvrat manželství, kde již není možné obnovit manželské soužití. Rozvod manželství nesmí být v rozporu se zájmy nezletilých dětí, které se v manželství narodily. O jejich výživě a výchově je rozhodnuto pravomocným rozhodnutím soudu ještě před rozhodováním o rozvodu manželství.²²

Nic takového jako dokonalé manželství neexistuje nikde na světě. Zaručený a účinný recept na dokonalé manželství sestavit nelze. Každý jsme jiný, myslíme jinak, máme vlastní životní

---

¹⁹ Sbírka zákonů České Republiky online, 2014, Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/obcansky-zakonik-novy/cast-2-hlava-1-dil-4>

²⁰ Sbírka zákonů České Republiky online, 2014, Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/obcansky-zakonik-novy/cast-2-hlava-1-dil-4>

²¹ CHODĚRA, O. *Partnerství, manželství a paragrafy*. Praha: Grada, 2002, s. 28 - 30.

²² NOVÁK, T. a B. PRŮCHOVÁ. *Předrozvodové a rozvodové poradenství*. Praha: Grada, 2007, s. 17.

dráhu. Cesta, která je pro někoho příjemná, může být pro druhého nudná, nebo naopak trnitá a neschůdná. Říká se, že štěstí přeje připraveným. Když budeme vědět, kde jsme teď, a co nás na další společné cestě asi čeká, můžeme si ušetřit mnohá nedorozumění a zklamání. Zkoušet nové znamená měnit staré. Žádná změna není snadná. Člověk má rád pořádek, řád a stereotyp. Změna v nás může vyvolávat napětí a úzkost, i když nám bude v budoucnu k užítku.

Spokojené a nespokojené manželské páry se neliší tím, že by jedny problémy neměly a druhé se v nich „topily“. Liší se spíše v tom, že spokojení dokáží situaci řešit a nespokojení ne.²³

---

²³ NOVÁK, T. a B. PRŮCHOVÁ. *Předrozvodové a rozvodové poradenství*. Praha: Grada, 2007, s. 22.

2 PATOLOGICKÉ JEVY V PARTNERSTVÍ

V této kapitole se zaměřím na popis jednotlivých patologických jevů, které se mohou vyskytovat v partnerských vztazích naší současné společnosti. Jedná se o alkoholismus, nevěry a domácí násilí páchané na ženách, ale i na mužích.

2.1 Alkoholismus a jiné závislosti

Alkohol je podle Venglářové všeobecně v mnoha společnostech tolerován. Většina lidí ve svém životě alkohol popíjí a to ještě samo o sobě neznamená problém. Pokud člověk pije pouze příležitostně, nebo v malých dávkách, je to v pořádku. Problém nastává v okamžiku, kdy se tento návyk přemění v závislost. V té době již alkohol začne měnit život nejen pijanovi. Problému si většinou všimne dříve okolí, než závislý. Následky pití s nedostavují hned, přicházejí plíživě a nenápadně. Pokud se závislý vyskytuje ve vaší blízkosti, nebo je dokonce vašim životním partnerem, nastává pro vás a celou rodinu to pravé životní peklo.²⁴

Závislost je stav, při kterém absence látky, nebo jiného podnětu vyvolává v organismu fyzické, nebo duševní obtíže. Vzniká po opakovaném nebo chronickém užívání látky, ale i při určité činnosti, která přináší nadměrné uspokojení. Závislost vede k narušení osobnosti, ke snížení výkonnosti a často i inteligence.²⁵

Syndrom závislosti je recidivující onemocnění postihující fyzickou a psychickou stránku osobnosti. Odborná literatura popisuje několik stádií závislosti na alkoholu. Ještě stále se užívá tzv. Jelínkova typologie z r. 1940.

ČTYŘI STÁDIA ZÁVISLOSTI NA ALKOHOLU

První fáze se nazývá Počáteční, neboli Symptomatická. Podle Venglářové alkohol dokáže člověku zlepšit náladu. Po jeho požití se dostaví uvolnění, pocit vyššího sebevědomí a veselosti. Pod jeho vlivem člověk lépe navazuje kontakty, pokud se ocitne mezi cizími lidmi ve společnosti. Pokud ale konzument alkoholem zahání smutek, chce zapomenout na životní krize, či ho dokonce užívá jako lék na deprese, jedná se o vražednou kombinaci.²⁶

---

²⁴ VENGLÁŘOVÁ, M. *Průvodce partnerským vztahem*. Praha: Grada, 2008, s. 22.

²⁵ GÖHLERT, F. a F. KÜHN. *Od návyku k závislosti*. Praha: Ikar, 2001, s. 20.

²⁶ VENGLÁŘOVÁ, M. *Průvodce partnerským vztahem*. Praha: Grada, 2008, s. 80.

Druhá fáze je Varovná, nebo také Prodromální. Pro tuto fázi je typická častá opilost. Příležitost k pití se vždy najde. V tuto dobu již rodina a nejbližší okolí tuší, že je něco v nepořádku, protože takovéto pití je již náročné na čas, na peníze a opilcovo chování již také mnohé obtěžuje, a to nejenom doma- v kruhu rodinném. Objevují se první neshody mezi partnery, ale problematický partner ještě nemá problémy v práci a své povinnosti si plní, takže nechce přiznat nikomu jinému, ani sám sobě, že by byl alkoholem nějak ohrožen.

Třetí fáze je Rozhodná, neboli Krucíální. O této fázi se hovoří již jako o rozhodné, nebo rozhodující proto, že alkohol dotyčnému již stále méně dává, ale začíná hodně brát. Z partnera se stává člověk nespolehlivý, konfliktní, často i násilnický. Děti trpí díky narušené rovnováze v rodině a také kvůli stigmatizaci. Okolí si všímá, že jeden z rodičů má problémy s alkoholem. Děti se za takového rodiče vnitřně stydí, i když o tom s kamarády zatím nemluví.

Čtvrtá fáze Konečná, nebo také Terminální. Z člověka, který se propil až do této fáze závislosti na alkoholu, se stala lidská troska. Většinou přijde o práci a o řidičský průkaz. Lidé si ho přestávají vážit. Často se zadlužuje, protože vykonává jen příležitostné práce, aby si zajistil přísun alkoholu, který konzumuje denně. V této fázi stačí malé množství alkoholu a dochází u něj ke ztrátě kontroly. Již bývá velmi nemocen, protože došlo k poškození jater a ledvin a díky změnám na mozku se objevují projevy alkoholické demence. Dochází k úplné změně osobnosti. V obličeji jsou viditelné tzv. jaterní skvrny. Někdy tento člověk onemocní alkoholovou epilepsií. Epileptické záchvaty se dostávají při abstinčních příznacích. V tuto chvíli je alkoholik bezprostředně ohrožen na životě. Tyto fáze jsou srovnatelné s projevy u závislosti na drogách.²⁷

V partnerství se můžeme setkat se závislostí nejen na alkoholu a na drogách. Popisované jsou také nelékové druhy závislosti, jako je patologické hráčství, závislost na počítačích, na práci, nebo nakupování. Všechny typy závislosti mají společné rysy, jako je Craving, neboli bažení, což je nutkavá touha po požití drogy, nebo návratu k určité činnosti, která závislým přináší velké uspokojení. Návykové chování doprovází stavy podobné tranzu, které chtějí zažívat znovu a znovu a pocít prázdnoty a smutku, pokud je jim droga, nebo určitá činnost odepřena. Závislý člověk je méně výkonný v osobním životě, kromě zdravotních potíží mu

---

²⁷ VENGLÁŘOVÁ, M. *Průvodce partnerským vztahem*. Praha: Grada, 2008, s. 80 - 82.

hrozí zchudnutí a bezdomovectví. Trvá velmi dlouho, než se závislost plně projeví a devastuje partnerský vztah. Proto je důležité, aby lidé byli obeznámeni s příznaky a projevy závislosti a mohli se pokusit svému partnerovi a tím celé rodině pomoci.

ROZDÍL MEZI ZÁVISLOU ŽENOU A ZÁVISLÝM MUŽEM

Rozdíl mezi oběma pohlavími je v tom, kde většinou alkohol konzumují. Protože je naše společnost k pití alkoholu velmi tolerantní, ženy mohou svobodně popíjet alkohol i na veřejnosti, v restauracích, mohou se dokonce i opít. Pokud se to stane jen občas, okolí to více, či méně toleruje. **Závislá žena** popíjí větší množství alkoholu tajně doma. Problémové pití vyjde u ženy najevo až ve třetím, nebo čtvrtém stádiu závislosti, kdy přestane dbát o sebe, domácnost a hlavně začne zanedbávat péči o děti. Pokud se žena opíjí o samotě, měli by jejich manželé velmi zpozornět a o svou ženu se více zajímat, popř. ji přesvědčit k návštěvě psychologa. Taková žena je většinou z nějakého důvodu vnitřně nespokojená a psycholog, nebo psychiatr by jí mohl pomoci skrytý problém najít a nabídnout řešení dříve, než bude pozdě. **Závislí muži** častěji pijí alkohol v partě nebo ve společnosti. K tradiční mužské zábavě u nás popíjení alkoholu bezesporu patří. Okolí se dokonce dívá s podezřením na muže, který je abstinent. K mužskému pití a opíjení se je veřejnost tolerantnější. Dlouho tolerantní bývají k alkoholikům i jejich manželky. Nechtějí rozbít rodinu, připravit děti o otce. Také se bojí samoty a finančních problémů. Přitom děti v rodinách alkoholiků často velmi emočně trpí a v dospělosti matce vyčtou, že se nerozvedla.²⁸

2.2 Nevěra jako fenomén dnešní doby

Fenoménem nazývám nevěru proto, že se stala nedílnou součástí našeho života. Společností tolerovanému jevu se přidává přívlastek normální, logická, samozřejmá, pikantní, nebo opakovaná. Takto hodnotí nevěru společnost. Když se ale zeptáme jednotlivců, co si o nevěře myslí ve vztahu k vlastnímu partnerovi, odpovídají zcela jinak. Nemožné, nemorální, netolerovala bych, nepřežil bych, neumím si představit, že by mi můj partner mohl takto ublížit. Zajímavý rozkol v názorech mezi lidmi na stejnou věc. Nevěru lidé často dokáží pochopit pouze v případě, že se jich přímo netýká, nebo jsou těmi nevěrnými právě oni. Nemorálnost

---

²⁸ VENGLÁŘOVÁ, M. *Průvodce partnerským vztahem*. Praha: Grada, 2008, s. 82.

tohoto konání si každý velmi rychle sám u sebe zdůvodní a omluví. Také doufá, tedy pokud žije v klidném a spokojeném partnerství, že se o nevěře jeho partner nikdy nedozví.

Odhalení nevěry partnera je vždy bolestné a zraňující. Podvedený partner nevěru prožívá jako podvod, ztrátu důvěry či konec manželství. Má pocit, že po této životní ráně se již nikdy nebude moci vzpamatovat. Nikdy již partnera nebude mít tak rád, jak míval. Manželství již bude plné nedůvěry.²⁹

Pokud je nevěra odhalena, začíná pro oba partnery velmi těžké období plné pláče, vysvětlování, smutku, hádek a přehodnocování dosavadního života. Podvedený partner chce za každou cenu zjistit důvody, které jeho partnera k nevěře vedly. Nic v té době nemá větší důležitost. Druhý partner chce vše uvést na pravou míru, ale často podvedeného partnera svým vysvětlováním a mluvením o milence, nebo milenci dál hlouběji zraňuje. V této době není vhodné svěřovat se o nevěře ostatním členům rodiny, jako jsou rodiče, děti, nebo prarodiče. Nevěrný partner většinou trpí výčitkami svědomí a mohli bychom ho tímto nepřímo donutit, aby rodinu opustil. Také sexuální život by měl fungovat i nadále, abychom milenci, nebo milence neusnadňovali situaci. V tuto chvíli je dobré partnerovi říci, že ho máme rádi, ale nebudeme mu tolerovat vše. Ponižování a doprošování se ale taky není namístě. Měli bychom dát partnerovi jasně najevo, že dokážeme žít i bez něho.

Podle Matějkové provází nevěra partnerský vztah ruku v ruce. Mnozí lidé si myslí, že pokud se jim podaří odstranit partnerem uvedenou příčinu nevěry, že se už nevěra opakovat nebude. V tom se mohou velmi mýlit. Partner totiž často nedokáže ani sám sobě vysvětlit důvody svého chování. Někdy se jako příčina nevěry uvádí nespokojenost ve vztahu a to jak po stránce sexuální, tak po stránce emocionální. Někteří lidé uvádí jako důvod touhu po dobrodružství, chuť změnit určitý životní stereotyp, nebo uspokojit svou zvědavost.³⁰

Matějková³¹ uvádí, že podle Gapíka a Kratochvíla lze nevěru rozdělit do dvou skupin. První vychází ze sexuální potřeby a druhá má motivaci spíše mimosexuální.

---

²⁹ MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Praha: Grada, 2007, s. 144.

³⁰ MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Praha: Grada, 2007, s. 144.

³¹ MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Praha: Grada, 2007, s. 145 - 147.

NEVĚRA VYCHÁZEJÍCÍ ZE SEXUÁLNÍ POTŘEBY

Podle Gapíka má tři formy:

- 1. Požadavek manželské věrnosti nepovažují za závazný:** Takový člověk chce mít fungující rodinu s dětmi, ale věrnost považuje jako omezování své osobní svobody. Nabídku sexu využije kdekoli a kdykoli. Dává si při tom pozor na zabránění nechtěného těhotenství, nebo se obává prozrazení, či sexuální nákazy. Tento typ nevěry odborníci označují za sportovní, nebo rekreační sex. Běžně tento jev můžeme vidět u lidí bez partnera na dovolené, při pobytu v lázních, nebo na služebních cestách.
- 2. Projev sexuálního neuspokojení:** Jeden z partnerů dlouhodobě strádá v sexuální oblasti s partnerem, kterého má jinak rád a váží si ho. Rozvádět se nechce, tak si hledá mimomanželský vztah kvůli sexu. Svůj vztah s partnerem často popisuje jako klidný a přátelský, ale bez vášně. Tento typ nevěry ale může vést k rozvodu právě kvůli silnému morálního kreditu nevěrného partnera, který nakonec výčitky svědomí neunes a rozvede se.
- 3. Důsledek svedení:** Tento typ nevěry je nejméně nebezpečný. Člověk je velmi často k sexuálnímu aktu sveden například pod vlivem alkoholu. Druhý den má ale výčitky svědomí a již tyto aktivity s dotyčnou osobou dál nevyhledává.

NEVĚRA S MIMOSEXUÁLNÍ MOTIVACÍ

- 1. Odveta za nevěru partnera:** Partner takto reaguje na nevěru partnera z důvodu msty. Chce v sobě utišit svůj intenzivní pocit ponížení, nebo chce partnerovi dokázat, že je stále ještě pro ostatní žádoucí.
- 2. Prostředek k nalezení duševního souznění:** Partner zažívá dlouhodobé neuspokojení ve vztahu po stránce citové. Postrádá souznění a blízkost, což jsou dvě základní vnitřní potřeby člověka. Zažívá ve vztahu často pocit osamění a smutku. Je jenom otázka času, kdy partner potká někoho, s kým si bude lépe rozumět. Sexuální potřeba zde nehraje příliš velkou roli. Tento druh nevěry často vede k rozpadu partnerství.
- 3. Pokus o léčení sexuální potřeby:** Partner je ve vztahu nespokojený čistě po sexuální stránce. Patří sem muži s poruchami erekce a ženy s vymizením orgasmu. Nebo se to týká také partnerů, kteří se touží milovat s více partnery najednou, nebo k milování potřebují různé hry a převleky a jejich životní partner na to nechce přistoupit. Nevěru provozují často a dlouhodobě. Tento druh nevěry ale zpravidla nevede k rozchodu partnerů.

Mimomanželský vztah, „poměr“ má delší trvání a vzniká v něm citová vazba. Objevují se i stádia vývoje, podobající se vývoji vztahů v manželství. Do tohoto vztahu je ještě více zapojena osobnost a emocionalita obou partnerů. Poměr může mít charakter dlouhodobého převážně sexuálního vztahu, anebo vztahu převážně mileneckého. S ohledem na vlastní manželství pak vede nutně k různým problémům tzv. dvojího života.³²

Někteří lidé udávají, že díky nevěře se jim podařilo své vyhasínající manželství oživit, nebo v něm prostě vydržet. Manželství vnímají jako svou životní jistotu, milenecký vztah jim poskytuje vzrušení a často jim zvyšuje sebevědomí. Podle těchto lidí jim mimomanželský vztah, pokud se jej podaří utajit, vlastně paradoxně zachraňuje manželství.

2.3 Násilí v partnerském soužití

Obětí partnerského násilí se může stát kdokoli bez rozdílu věku, pohlaví, národnosti, vzdělání, společenského statusu, nebo povolání. Oběťmi fyzického týrání jsou častěji ženy.

Za domácí násilí je považováno násilí páchané na blízké osobě žijící ve společné domácnosti. Násilí se děje doma za zavřenými dveřmi, často beze svědků. Podle Venglářové³³ se obětí domácího násilí může stát kdokoli a je mnohem častější, než si lidé uvědomují. Domácí násilí se děje opakovaně. Nejdříve se může jednat o psychický tlak, nadávky, zesměšňování, ponižování. Ty postupně přechází, hlavně u týraných žen ve fyzické napadání, nebo sexuální útoky, které mohou oběti způsobit velmi vážná zranění. Napadená osoba musí vyhledat lékařské ošetření, nebo je dokonce hospitalizována. Každoročně bohužel dochází i ke ztrátám na životech. Buď je zabita oběť násilníkem, nebo naopak oběť v sebeobraně zabije svého tyrana. Oběti týrání jen velmi zřídka podají na násilníka trestní oznámení. Mají strach ze msty, stydí se, nebo dokonce svého partnera přes všechna utrpení stále milují a nedokáží se vymanit z jeho vlivu.

O mužích jako obětech se v souvislosti s domácím násilím mluví méně. Ženy jsou obecně obratnější ve schopnosti zajistit si pomoc. Muži se za násilí na nich páchaném více stydí. Mají také mnohem vyšší práh citlivosti. To, co ženy označí za násilí, muži ještě za násilí nepovažují. Pokud jsou muži svými ženami týráni, děje se tak spíše formou psychického

---

³² KRATOCHVÍL, S. *Manželská terapie*. Hradec Králové: Mach, 1992, s. 185.

³³ VENGLÁŘOVÁ, M. *Průvodce partnerským vztahem*. Praha: Grada, 2008, s. 90 - 92.

násilí, které se hůře prokazuje. To se přisuzuje odlišné fyzické konstituci mužů a žen. Muži se navíc nechtějí se svým trápením svěřit ani svým nejbližším, natož aby vyhledali odbornou lékařskou pomoc. Z tohoto důvodu panuje ve společnosti názor, že týraných žen je mnohonásobně více, než týraných mužů.

Nejdřív jde o lidskou důstojnost

Domácí násilí začíná tím, že blízká osoba:

- *Vás opakovaně uráží.*
- *Vás opakovaně ponižuje před jinými lidmi.*
- *Vám zakazuje kontakt s rodinou a přáteli.*
- *Vám kontroluje veškeré finance.*
- *Je ve vztahu k vám majetnická a žárlivá.*

Později jde o zdraví

Domácí násilí pokračuje, když blízká osoba:

- *Vám vyhrožuje a zastrašuje Vás.*
- *Vám opakovaně fyzicky ubližuje.*
- *Vás nutí k sexuálním praktikám, které jsou Vám nepříjemné, či je na Vás přímo vykonává.*
- *Opakovaně ničí Vaše věci.*

A nakonec jde o život

Domácí násilí může končit tím, že blízká osoba:

- *Požaduje naprostou kontrolu nad vším, co Vy děláte.*
- *Vzbuzuje ve Vás vydíráním obavy o život.*
- *Opakovaně Vám vážně fyzicky ubližuje.*
- *Vyhrožuje Vám zmrzačením nebo zabitím.*

NÁSILÍ NENÍ SOUKROMÁ ZÁLEŽITOST A SAMO SE NEZASTAVÍ!³⁴

---

³⁴ *Nezavírejte oči před domácím násilím - informační leták, 2008. Brno: Odbor zdraví MMB.*

2.4 Čtyři fáze domácího násilí

1. **Hromadění napětí.** Doma je velké dusno, nedýchatelno, atmosféra je velmi napjatá. Partneři spolu nekomunikují. Násilná osoba je nespokojená a podrážděná. Oběť cítí obavy a strach. Snaží se násilníkovi vyhovět i v nesmyslných požadavcích, jen aby zabránila výbuchu vzteku a násilnému chování partnera.
2. **Incident.** V této fázi proběhne psychické, nebo i fyzické násilí naplno.
3. **Usmíření.** Násilná osoba si uvědomuje, že by od něj po tom co udělal, oběť mohla chtít odejít a vztah ukončit. Násilník nechce o svou oběť přijít. Chce nad ní mít i nadále absolutní kontrolu a moc, proto své chování strategicky mění. Slibuje, že se změní, omlouvá se, zahrnuje svou oběť dárky a láskyplným chováním. Pokud tato taktika nezabere, začne svou oběť citově vydírat. Snaží se vinu svalit na oběť, vyhrožuje spácháním sebevraždy apod.
4. **Fáze klidu.**

Celý cyklus se stále dokola opakuje, pokud není zcela přerušen. V některých násilných vztazích se fáze líbánek zkracuje na minimum, nebo zcela vymizí.

V prvopočátcích vztahu oběť násilnické chování u partnera nepozoruje. Zvýšenou žárlivost a potřebu kontrolovat ji připisuje velké zamilovanosti partnera.

Vlastnosti násilníka. Typický pachatel domácího násilí neexistuje. Násilník trpí pocitem neschopnosti a nedocenění. Nápadná je velká neopodstatněná žárlivost, kterou velmi brzy ve vztahu předvádí. Má také sklon vinit ze svých činů jiné a špatnou schopnost vyrovnávat se se stresovými situacemi. Ze svých činů viní svoji oběť, nebo se své chování snaží bagatelizovat. Na svou oběť klade takové nároky a požadavky, které ona nemůže splnit. Ať učiní cokoliv, agresorovi se nezavděčí. Zároveň se ale násilník bojí toho, že ho partnerka opustí. Trpí nepřekonatelnou nejistotou a má pocit, že by to psychicky nezvládl, kdyby ho opustila. Násilník věří tomu, že by svou ženu nikdy nezbil, kdyby ho nerozčilila.

Vlastnosti oběti. Pro všechny oběti je společný pocit osamělosti. Na své utrpení jsou samy, nikdo jiný nemůže vědět a pochopit, čím procházejí a jak se cítí. Bojí se vyhledat pomoc. Se svým tajemstvím se nechtějí nikomu svěřovat ze strachu, že by se to partner mohl dozvědět a mohl by se proto na ně znovu zlobit. Oběť navíc často dává vinu sobě. Vyčítá si, že do

toho vztahu vstoupila a myslí si, že odejít je pro ni nemožné. Dominantním pocitem u ohrožených osob je stud, pocit viny a zahanbení. Oběť má velmi nízké sebevědomí a dokonce si často myslí, že si násilí zaslouží.

Rizikové faktory při výběru partnera. Při výběru partnera je dobré považovat některé partnerovo chování za nepřijatelné, nebo vysoce rizikové. Není v pořádku, pokud partner partnera neustále kontroluje a žárlí na něj. Není možné, aby kdokoli v rámci kontroly prohlížel vaše osobní věci. Také jakékoliv omezování a zakazování kontaktu s jinými lidmi nepatří k normálnímu chování. Pokud partner navíc nadměrně užívá alkoholické nápoje, chová se agresivně k jiným lidem a občas svého partnera citově vydírá, bylo by dobré vztah přehodnotit a z partnerství co nejdříve odejít.

Vliv rodinné výchovy, dodržování tradic (zvláště na venkově), finanční nestabilita až chudoba se spolupodílí na rozvoji buď deprese, nebo závislostního chování u jedinců žijících v takovémto partnerství. Tito lidé se pohybují v tzv. „začarovaném kruhu“ a odbornou pomoc vyhledá jen malé procento z nich. Svým příkladem ovlivňují i mladší generaci.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 METODOLOGIE VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

Vědecká práce předpokládá více než hluboké zvládnutí zvoleného oboru včetně specifických metod postupů pro tu či onu vědeckou disciplínu.³⁵

3.1 Charakteristika výzkumu

Existuje mnoho způsobů, jak lze definovat výzkum. Hendl popisuje výzkum jako *systematické zkoumání přírodních nebo sociálních jevů s cílem získat poznatky, jež popisují a vysvětlují svět kolem nás.³⁶*

Podle Gavory je výzkum *proces vytváření nových poznatků. Jedná se o systematickou a pečlivě naplánovanou činnost, která je vedena snahou zodpovědět kladené výzkumné otázky a přispět k rozvoji daného oboru.³⁷*

Výzkum musí být systematický, využívá dosavadní znalosti výzkumníka, který shromažďuje nové údaje potřebné ke sběru dat. Výzkumník pracuje v jednotlivých etapách výzkumu podle modelu statistické metody, který si pro svou práci zvolí.

Zde uvádím podrobně vypracovaný model empirického výzkumu podle Hendla³⁸, kam patří:

- Vědecká otázka - ptáme se proč.
- Návrh teorie - navrhujeme řešení.
- Identifikace proměnných - zde se rozhodneme se, co budeme sledovat.
- Určení hypotéz - máme vyjádřit svoje očekávání.
- Plán výzkumu - zvolíme si, jak výzkum provedeme.
- Sběr dat, testování hypotéz – v této fázi shromažďujeme a analyzujeme data.
- Vyhodnocení výsledků – popisujeme, co zjištěná fakta znamenají.
- Kritické shrnutí – snažíme se zamyslet nad významem daného výzkumu.

Výzkum má být opakovatelný a verifikovatelný (ověřitelný), což znamená, že ostatním lidem má být náš výzkum srozumitelný tak, aby jej mohli kritizovat, nebo kdykoli zopakovat.

---

³⁵ KUČERA, J. a E. RADVAN. *Vybrané problémy metodologie vědy*. Brno: Institut mezioborových studií, 2005, s. 5.

³⁶ HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat*. Praha: Portál, 2004, s. 19.

³⁷ GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000, s. 13.

³⁸ HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat*. Praha: Portál, 2004, s. 20.

Výzkum se má opírat o dosavadní teorie a z nich odvozené hypotézy, což vede ke zvyšování znalostí o dané problematice.

3.2 Fáze výzkumu

Hendl rozdělil výzkum do pěti etap, které na sebe logicky navazují.

- 1. Vymezení problému, volba přístupu.** Zajímá nás nějaký problém, který je pocíťován jako závažný pro danou oblast. Jedná se o zkušenost s nějakou nevyjasněnou, spornou, neřešenou situací. Pokud ji dobře popíšeme, stane se tento problém středem naší výzkumné práce. V této fázi si výzkumník musí zvolit určitý typ metodologie. V sociálně orientovaném výzkumu se rozhodujeme mezi dvěma paradigmaty: kvantitativním a kvalitativním výzkumem. Podle typu výzkumu zvolíme buď výzkumné otázky, nebo formulujeme hypotézy.
- 2. Plán výzkumu.** V této etapě navrhujeme způsob výběru zkoumaných objektů a typ studie. Zvolíme si metodu pro získání dat a popíšeme jednotlivé kroky, jak data zpracujeme. Vše, co se ve studii provede, je třeba naplánovat v této etapě. Plán výzkumu je vypracován většinou již v projektu výzkumu, který student předkládá vedení školy ke schválení.
- 3. Sběr dat.** Pro výzkumníky je nejdůležitější etapou, protože získaná data pomohou výzkumníkovi odpovědět na výzkumné otázky, které řeší.
- 4. Analýza dat a interpretace.** Nejvýznamnější zpracování se provádí až po ukončení sběru dat. Počítají se popisné charakteristiky a navrhuje se konečné numerické a grafické zpracování. *Výsledky se interpretují vzhledem k posuzovaným hypotézám, ve vztahu k výsledkům jiných výzkumů a také ve světle uvažovaných teorií.*³⁹
- 5. Zpráva o výzkumu.** *Interpretace, závěry a doporučení předcházejících kroků se nějakou formou publikují – např. jako příspěvek na konferenci nebo jako článek v časopise, jako diplomová, či dizertační práce nebo kniha. Sestavení publikace je poslední intelektuální aktivitou v celém procesu.*⁴⁰

Hranice a možnosti jednotlivých statistických metod ovlivňují přiměřenou interpretaci výsledků zkoumání.

---

³⁹ HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat*. Praha: Portál, 2004, s. 22.

⁴⁰ HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat*. Praha: Portál, 2004, s. 22.

3.3 Design výzkumu

Pro svoji práci jsem si zvolila vzhledem k výzkumnému cíli metodu kvantitativního výzkumu. Kvantitativní výzkum se nejlépe hodí ke zkoumání jednoduchých a měřitelných znaků. Jedním z rysů pro kvantitativní výzkum je dedukce. Výzkumníci vycházejí z nějaké teorie, nebo obecně pojatého problému.

Předpokládá se, že lidské chování můžeme do jisté míry měřit a předpovídat. Kvantitativní výzkum využívá náhodné výběry, experimenty a silně strukturovaný sběr dat pomocí testů, dotazníků, nebo pozorování.⁴¹

Kvantitativní výzkum je možný pouze tehdy, pracuje-li s měřitelnými proměnnými neboli znaky. Proměnné dělíme na proměnné nezávislé (např. muž-žena, věk, svobodný-ženatý-rozvedený) a proměnné závislé (to, jak se jedinci chovají, co upřednostňují, atd.)

Kvantitativní výzkum popisuje zkoumanou skutečnost pomocí proměnných (znaků), které lze vyjádřit čísly. Ta mohou vznikat buď měřením, nebo častěji škálováním samotnými respondenty (např. od 1-10). Výsledky jsou zpracovány obvykle pomocí statistických metod a nakonec interpretovány.⁴²

Výhody a nevýhody kvantitativního výzkumu.

Výhodou je rychlý sběr dat s možností zobecnění na populaci. Poskytuje přesná, numerická data, která se dají rychle analyzovat. Výsledky jsou relativně nezávislé na výzkumníkovi.

Nevýhodou je, že výzkum nepřichází s ničím novým. Může pouze potvrdit, nebo vyvrátit již zavedené teorie a je omezen reduktivním způsobem získávání dat.

Východiskem pro kvantitativní výzkum je výchozí hypotéza, na základě které vybíráme otázky (znaky). Na jejich počtu a výběru závisí reprezentativnost výsledků, tj. pravděpodobnost, že výsledky můžeme rozšířit na obyvatele celého města, státu. Výzkumník v kvantitativním výzkumu má možnost si držet od zkoumaných jevů odstup.

Hypotéza (teorie) je tvrzení o podstatě určité situace ve zkoumané oblasti. Jde o návrh, představu o vztahu mezi uvažovanými výzkumnými proměnnými. Tento návrh se výzkumem zamítá, nebo potvrzuje na základě empirické evidence (faktů, dokladů).⁴³

---

⁴¹ HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat*. Praha: Portál, 2004, s. 46.

⁴² Wikipedie, 2015, Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Kvantitativn%C3%AD_v%C3%BDzkum

⁴³ HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat*. Praha: Portál, 2004, s. 21.

Hypotéza musí být statisticky ověřitelná a její ověřování je realizováno na relativně velkém (významném) souboru dotazovaných, protože výsledek zkoumání má být zevšeobecněn.

3.4 Technika sběru dat

Jako statistickou metodu sběru dat jsem aplikovala dotazníkové šetření.

Dotazník je měrný prostředek, pomocí něhož se zkoumá mínění lidí o jednotlivých jevech ve společnosti. Je sestaven z komplexu otázek, jejichž cílem je získat názory a fakta od respondentů ke zkoumanému tématu. Jeho výhodou je rychlé a ekonomické shromažďování informací během krátkého časového horizontu, možné opakování i eventuální srovnávání výsledků v časovém odstupu. Negativním faktorem může být obtížné získávání ochotných respondentů pro jeho vyplnění a určité zkresení výstupů vlivem subjektivního posouzení dotazovaných. Pro nemožnost sledování neverbálních projevů zúčastněných osob, nelze také zaručit pravdivost odpovědí.

Výzkumné otázky dělíme na uzavřené, otevřené, polouzavřené a škálové.

- **Uzavřené** otázky nabízejí dvě, nebo více alternativních odpovědí a odpověď nevím. Respondenti nějakým způsobem označí jednu, nebo více nabízených odpovědí.
- **Otevřené** otázky nenabízejí alternativní odpovědi, ale nabádají respondenty, aby se sami k otázce šířeji vyjádřili.
- **Polouzavřené** otázky sice nabízejí odpovědi, které si respondenti sami zvolí, ale je nutné, aby se vyjádřili také k tomu, proč si danou odpověď vybrali.
- **Škálové** otázky jsou výhodné pro matematické zpracování, protože jednotlivým polohám ve škále se dají přiřadit číselné hodnoty (koeficienty). Respondenti mají vyjádřit svůj názor určením polohy v nějakém žebříčku, nebo volí z uspořádaných jevů podle pořadí.⁴⁴

Specializovaný statistický software

Pro vytvoření dotazníku a rozeslání jednotlivým respondentům jsem využila počítačovou technologii. Její rozvoj přinesl v posledním desetiletí v oblasti statistiky velký pokrok. Použití specializovaného softwaru na tvorbu a zpracování formulářů (Google forms) mi umož-

---

⁴⁴ RADVAN, E. a M. VAVŘÍK. *Metodika psaní odborného textu a výzkum v sociálních vědách*. Brno: Institut mezioborových studií, 2009, s. 43.

nilo ve velmi krátkém čase oslovit velké množství respondentů. Zpracování dat bylo ekonomičtější a díky této technologii byla naprosto zaručená anonymita respondentů, která byla vzhledem k typu otázek, týkajících se jejich intimního života, velmi důležitá. Díky počítačům a zpracování dat v programu Microsoft Excel odpadla nutnost složitých manuálních výpočtů. Jako výzkumník jsem se mohla více soustředit na vlastní problém statistické analýzy.⁴⁵

---

⁴⁵ HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat*. Praha: Portál, 2004, s. 19.

4 VLASTNÍ VÝZKUM

V bakalářské práci byla představena problematika partnerského soužití. Pozornost jsem věnovala nejčastěji uváděným patologickým jevům v partnerském vztahu – rozvodovosti, nevěře, alkoholismu, domácímu násilí páchaném na ženách a na mužích, ale i uměle udržovaným vztahům, které jeví známky úplného manželského rozvratu.

Sociální problém spatřuji v nedostatečné informovanosti dospívající mládeže o problematice partnerských vztahů. Ve školách je tomuto tématu věnováno málo pozornosti. Odborná literatura je sice dostupná, ale je využita až v případě nouze, pokud již problém nastal.

Za důležité považuji poskytnout mladé generaci informace a rady o úskalích výběru životního partnera a partnerského soužití. Tyto informace by měly být předány jednoduchou cestou tak, aby se dostaly do povědomí široké veřejnosti. Mladí lidé by se tak mohli poučit z chyb starších generací, což by vedlo ke zvýšení kvality jejich života a mezilidských vztahů ve společnosti.

4.1 Metodika výzkumu a popis souboru respondent

Pro praktickou část jsem zvolila metodu kvantitativního výzkumu formou dotazníku. Pomocí odkazu na internetu byl osloven vzorek respondentů takových věkových kategorií, u kterých se předpokládá zkušenost s partnerskými vztahy. Oslovené osoby byly různého věku, pohlaví, vzdělání a sociálního statusu. Bylo jim položeno 23 otázek uzavřených a 1 otázka otevřená, kde se mohli vyjádřit k problematice partnerských vztahů poskytnutím rad mladé generaci v oblasti výběru partnera pro partnerství. Otázky byly velmi osobní na citlivá témata, týkaly jejich zkušeností z partnerského soužití. Pro spolupráci jsem se snažila získat vysvětlení, že svými radami podloženými životní zkušeností mohou přispět k realizaci edukačního projektu pro mladé lidi vstupující do partnerství. (Viz. Příloha P1, kde je celý dotazník uložen k nahlédnutí.)

4.2 Stanovení hypotéz

Cílem bylo potvrdit, či vyvrátit následující hypotézy:

- H1: Na vesnici je menší rozvodovost, než ve městě.
- H2: Oběťmi domácího násilí jsou muži ve stejném poměru k ženám.

- H3: Nevěra je častější ve městě, než na vesnici.
- H4: Frustraci z partnerského vztahu zažívají častěji muži, než ženy.

4.3 Analýza a interpretace výsledků

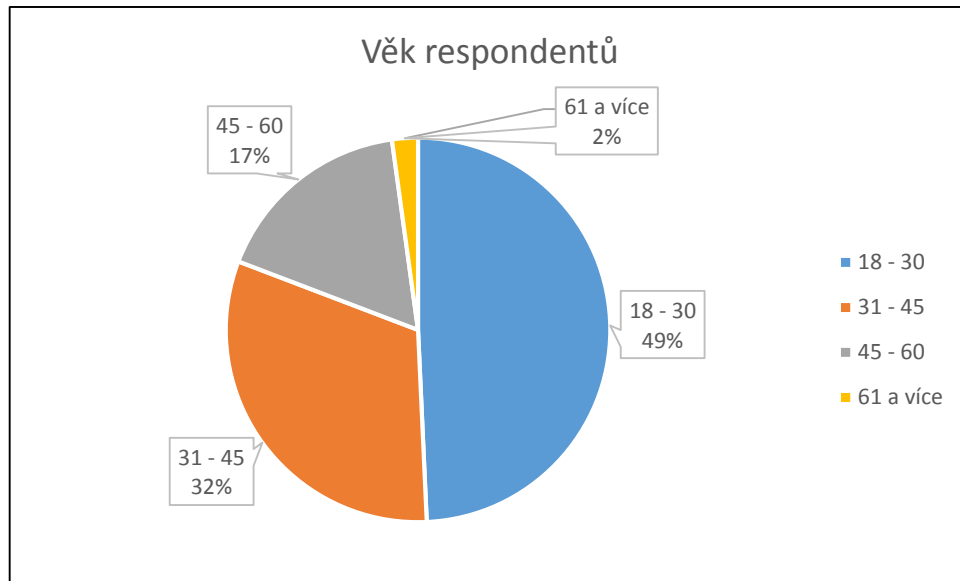
V předem stanoveném limitu deseti dnů vyplnilo dotazník 276 respondentů. Z toho 33 mužů a 243 žen. Tento fakt mě velice příjemně překvapil. Na otevřenou otázku, která nebyla mezi povinnými, odpovědělo velké množství respondentů.

Otevřená otázka zněla takto: Co byste poradil/a své dceři, nebo synovi, na co si má dát pozor při výběru partnera?

Respondenti se v některých názorech shodovali, některé rady byly vysloveny třeba jen jednou. Ve výsledku jsem zaznamenala od respondentů celkem 234 rad. Uvedu nyní jen některé z nich, které se objevovaly nejčastěji. (Úplný seznam těchto rad je uveden v Příloze P3.)

Nejčastěji bylo uvedeno, ať se mladí lidé podívají do rodiny partnera, jak to tam funguje. Partner nemá být násilník a surovec. Důležitá je vzájemná láska, úcta, tolerance. Partner má být spolehlivý, slušný, měl by umět vytvořit zázemí. Nesmí lhát. Měl by umět říct, co se mu líbí, nebo nelíbí. Pokud ho máme poznat, máme jet spolu na dovolenou. Měl by být samostatný a přijmout zodpovědnost za svůj život. Měl by to být člověk do nepohody. Nemá to být sobec. Ne srblik. Máme si vážit sami sebe. Všimát si jeho smyslu pro humor. Má být pracovitý. Máme si všimát jaký má vztah k dětem, nebo k cizím lidem. Nemáme si brát hned prvního, kterého potkáme. Všimát si jaké má vztahy s přáteli. Byla tam ale i několikrát zmínka o tom, že všechny rady jsou marné.

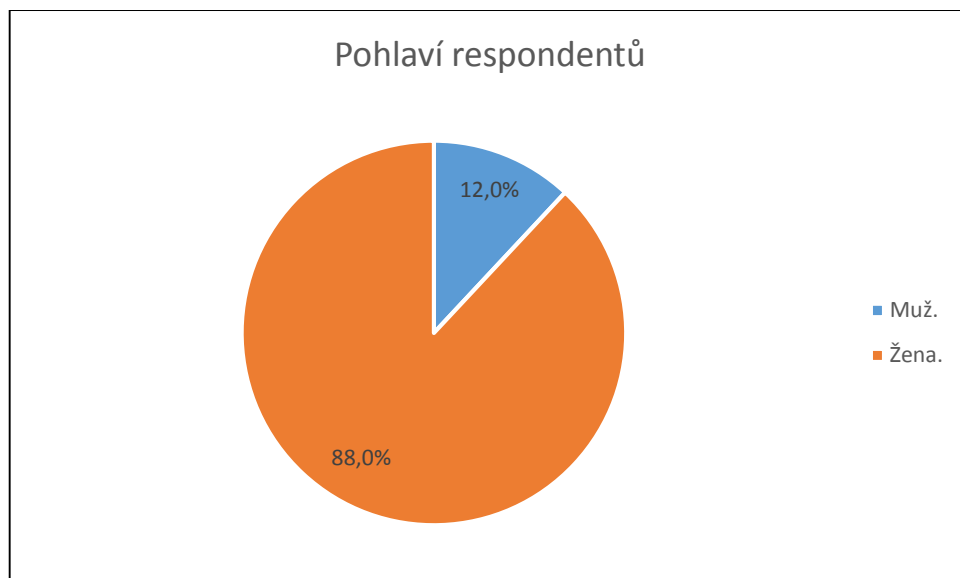
Věkové kategorie respondentů

Graf 1 – Věkové kategorie respondentů

Nejvíce dotázaných bylo ve věku od 18-30 let, což je v dnešní době věk pro partnerství velmi mladý. Jak bylo ale vidět, možnost vyjádřit se k této problematice je velmi zaujala. Kategorie do 45 let byla také velmi početná a 17 % účast v kategorii do 60 let také není zanedbatelná. Rozdílnost věku respondentů hodnotím kladně kvůli možnosti zkoumat názory napříč věkovým spektrem.

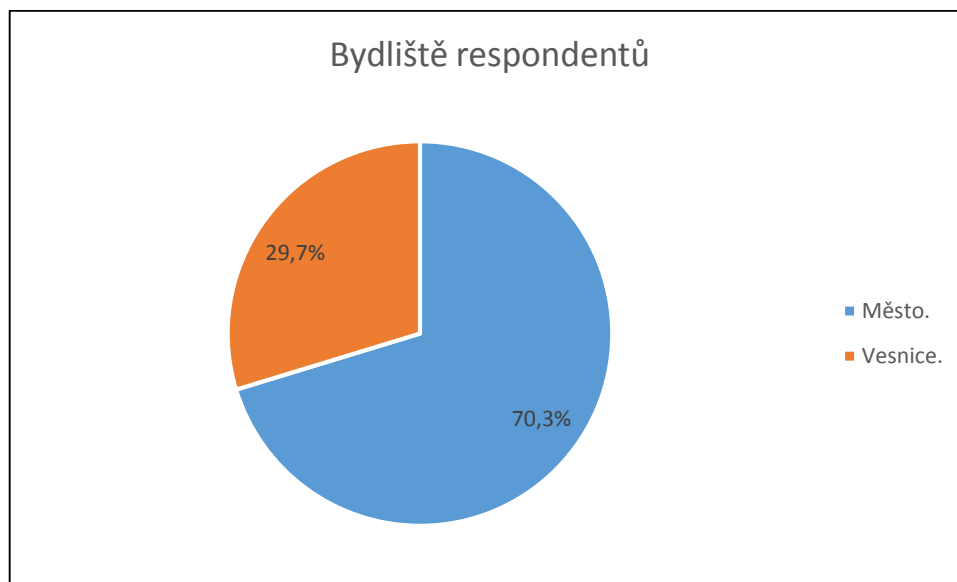
Pohlaví respondentů

Graf 2 – Pohlaví respondentů

V ochotě vyplnit dotazník však naprosto zvítězily ženy. Dotazník vyplnilo 33 mužů a 243 žen. Odpovídá to dle mého celkové náladě ve společnosti. Ženy jsou mnohem sdílnější a ochotnější ke sdělování informací ze svého soukromí.

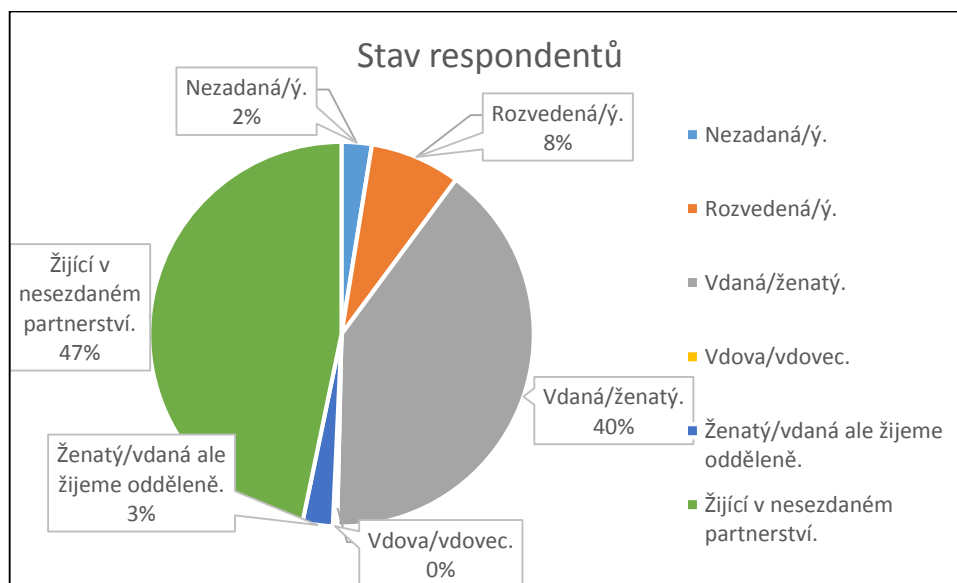
Bydliště respondentů

Graf 3 – Bydliště respondentů

Tento údaj je také velmi zajímavý. Mohu se jenom domnívat a bylo by to myslím zajímavé téma pro výzkum, že schopnost, nebo možnost komunikovat přes internet nějak souvisí s bydlením ve městě, či na vesnici.

Stav respondentů

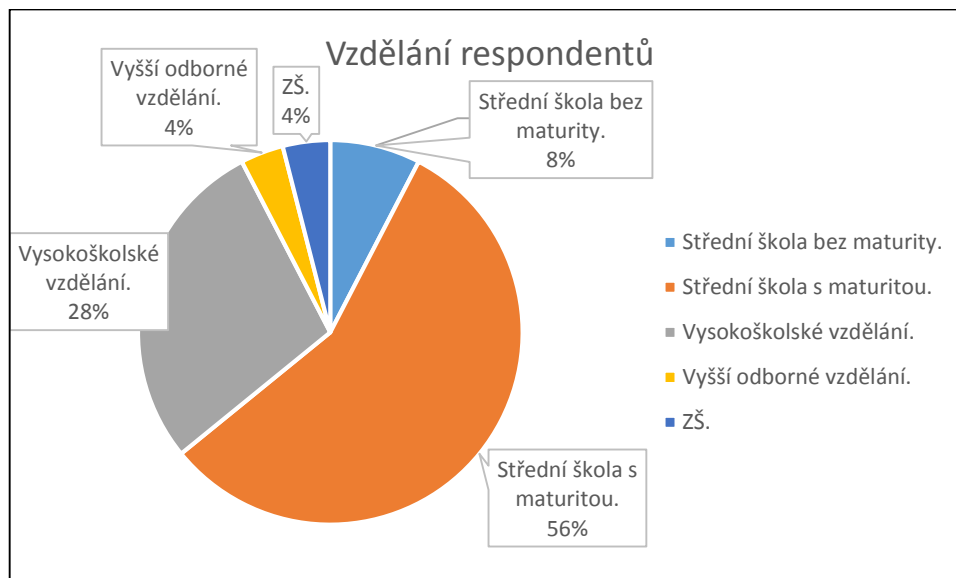

Graf 4 – Stav respondentů

Tento výsledek ukazuje, že naprostá většina respondentů má zkušenosti v partnerských vztazích, což podporuje mé tvrzení, že naměřené hodnoty v dotazníku jsou validní.

Vzdělání respondentů

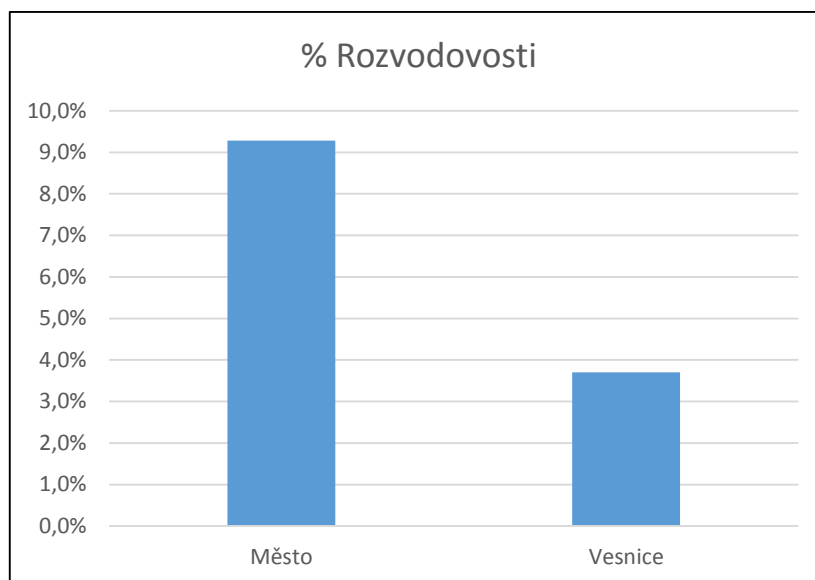
Graf 5 – Vzdělání respondentů

Tento graf mě velice zaujal kvůli vysokému procentu vzdělaných lidí, kteří na dotazník odpověděli. Výsledek mohl zkreslit způsob rozdávaní dotazníku. Pokud jsem požádala o vyplnění dotazníku své přátele a známé, mezi nimiž je nejvíce lidí s maturitou a vysokoškolským vzděláním a oni se stejnou žádostí oslovili své známé, nabízí se myšlenka, že lidé se přátelí nejvíce s lidmi stejně vzdělanými.

Hypotéza H1 – Na vesnici je menší rozvodovost, než ve městě

Tabulka 1 – Rozvodovost

Popisky řádků	Rozvodovost ve městě a na vesnici
Město.	70,3%
Nezadaná/ý.	3,1%
Rozvedená/ý.	9,3%
Vdaná/ženatý.	37,1%
Vdova/vdovec.	0,5%
Ženatý/vdaná ale žijeme odděleně.	3,1%
Žijící v nesezdaném partnerství.	46,9%
Vesnice.	29,7%
Nezadaná/ý.	1,2%
Rozvedená/ý.	3,7%
Vdaná/ženatý.	47,6%
Ženatý/vdaná ale žijeme odděleně.	1,2%
Žijící v nesezdaném partnerství.	46,3%
Celkový součet	100,0%

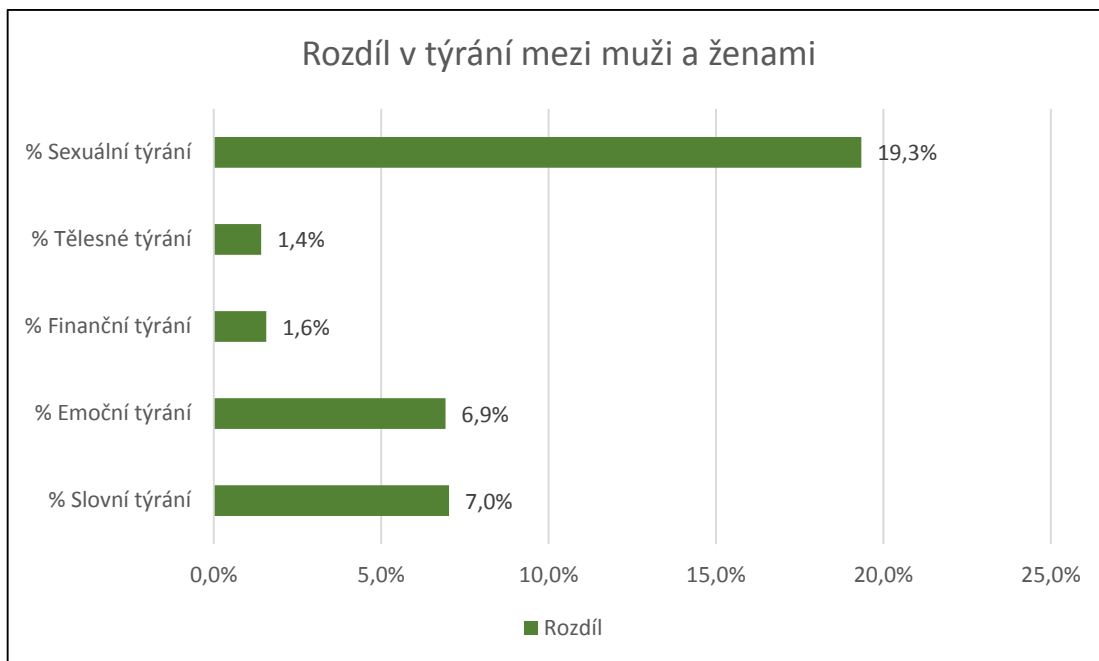
Graf 6 – Procento rozvodovosti

Tato hypotéza se potvrdila. Myslím si, že lidé na vesnici se rozvádějí méně ne kvůli tomu, že by neměli problémy v partnerských vztazích, ale nejvíc kvůli tomu, že se to prostě nedělá. Vesnice je malá uzavřená komunita lidí, kde o sobě všichni všechno vědí. Na vesnici žijí lidé pod drobnohledem svých sousedů a často blízkého příbuzenstva. Myslím si také, že hlavně na moravských vsích je stále pevně ukotvena křesťanská víra, lidé pravidelně chodí do kostela a v kostele jich byla většina oddána. Rozvod často u většiny věřících nepřipadá v úvahu. Lidé ve městě mají více osobní svobody a více možností, jak svůj život, pokud to tak cítí, změnit. Zajímavý je údaj v Tabulce 1 o velmi vysokém procentu nesezdaných partnerství v poměru stejném jak ve městě, tak na vesnici.

Hypotéza H2 – Oběťmi domácího násilí jsou muži ve stejném poměru k ženám

Tabulka 2 – Rozdíl v týrání mezi muži a ženami

Typ týrání	Muž	Žena	Rozdíl
% Slovní týrání	42,4%	35,4%	7,0%
% Emoční týrání	48,5%	41,6%	6,9%
% Finanční týrání	15,2%	13,6%	1,6%
% Tělesné týrání	12,1%	10,7%	1,4%
% Sexuální týrání	33,3%	14,0%	19,3%

Graf 7 – Rozdíl v týrání mezi muži a ženami

Tato hypotéza se nepotvrdila. Z mého šetření vyplývá, že více týranými osobami jsou muži. Toto zjištění je pro mne šokující, i když znám osobně hodně manželství, kde problémovou osobou je žena. Výsledky šetření mě velmi zaujaly, proto jsem se podívala detailně na to, jak muži a ženy na jednotlivé otázky odpovídali. V otázkách tělesného a finančního týrání byly rozdíly v odpovědích nepatrné. Větší rozdíl vidíme v týrání emočním a slovním. Největší rozdíl však vyšel překvapivě v týrání sexuálním, kde se jedná o rozdíl téměř dvaceti procent. O mužích se v odborné literatuře uvádí, že mají vyšší práh citlivosti. To, co ženy považují za násilí, muži ještě zpravidla ne. Tím, že jsem rozdělila domácí násilí do skupin a v každé skupině konkrétně uvedla jevy, které jsou považovány za násilí v partnerském vztahu (viz. Tabulka 3), si mnozí muži uvědomili, že něco z nabízených možností zažili, v dotazníku tento jev označili a tak mohl vzniknout markantní rozdíl mezi výsledky výzkumu dosud provedeného a výzkumem mým.

Tabulka 3 – Rozdíly v sexuálním týrání

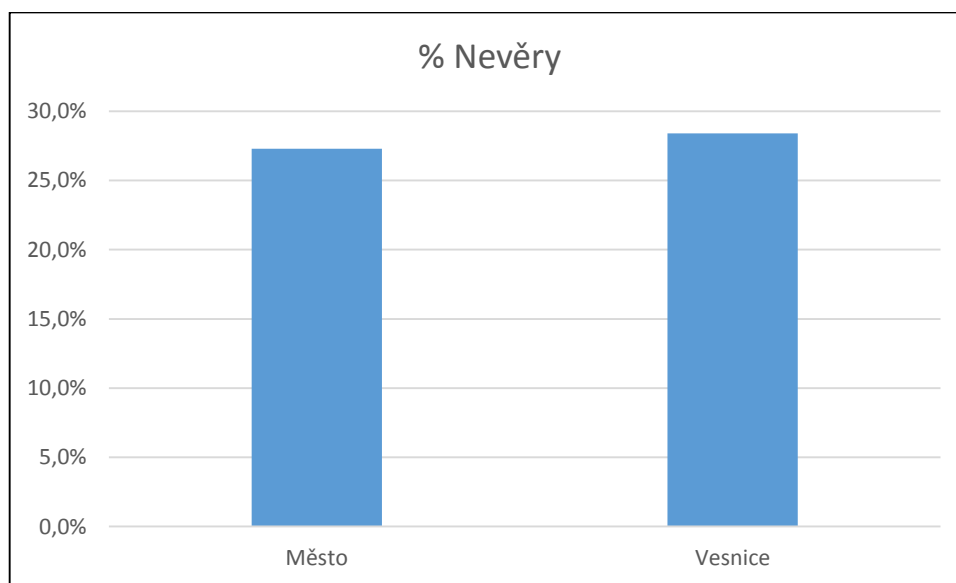
Sexuální týrání	Muž	Žena	Rozdíl
Vyžadování sexu	3,0%	11,1%	8,1%
Odpírání sexu	27,3%	2,5%	24,8%
Nepřijatelná forma sexu	0,0%	0,4%	0,4%
Útok na tělesné partie	3,0%	1,2%	1,8%
Znásilnění	0,0%	1,2%	1,2%

Největší rozdíl v detailním rozboru způsobů týrání byl v týrání sexuálním. Muži udávají, že mnohem častěji zažívají odírání sexu, než ženy. Sexuální potřeby člověka jsou velmi individuální, takže tato stížnost ze strany mužů může být zlehčována, nebo dokonce může vyznít úsměvně. Já jsem ve svém dotazníku nijak nespécifikovala, kolikrát v týdnu a v jakém věku je normální mít pohlavní styk se svým partnerem, partnerkou. Znam ale rodiny, kde manžel čeká na sex s partnerkou i tři měsíce a také znám jeden pár, kde si paní zařídila, že s manželem již po dva roky sexuálně nežije vůbec. Podotýkám, že oba tyto nejmenovaní muži jsou ve středním věku a zdraví, na tuto situaci rezignovali, se svou ženou dál žijí a rodinu nepouští. Prý kvůli dětem. Jejich ženy si vůbec neuvědomují, že toto jednání lze zcela nepochybně považovat za sexuální týrání.

Hypotéza H3 – Nevěra je častější ve městě, než na vesnici

Tabulka 4 – Četnost nevěry

Lokalita	% Nevěry
Město	27,3%
Vesnice	28,4%
Rozdíl	1,1%

Graf 8 – Četnost nevěry

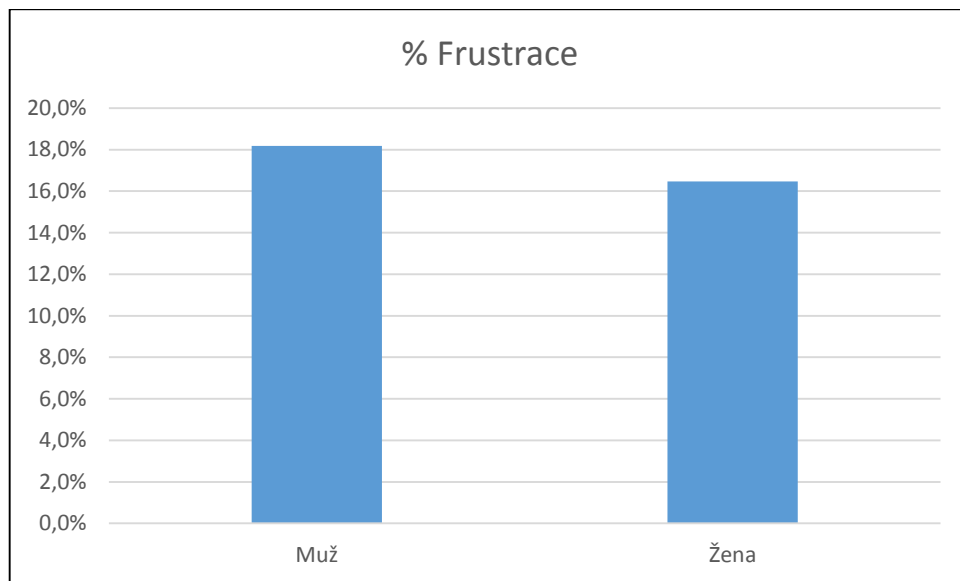
Tato hypotéza se nepotvrdila. Rozdílem jednoho procenta více nevěrných lidí žije na vesnici. Tento výsledek je také velmi zajímavý. Nevěra se dá zřejmě v dnešní době internetu a automobilů lépe utajit, nebo se na vesnici již nepovažuje za tak zásadně nemorální čin, nebo je na vesnici těžký život a nevěra je něco jako únik od reality. Možná se jednoduše lidé z města jen nechtěli přiznávat. Každopádně je skóre téměř vyrovnané a město s vesnicí si v tomto

ohledu nemusí nic vyčítat. Bohužel jsem na toto téma žádné výzkumy, které by výsledek mého šetření potvrdily, nebo vyvrátily, nenašla.

Hypotéza H4 – Frustraci z partnerských vztahů zažívají častěji muži než ženy

Tabulka 5 – Četnost frustrace

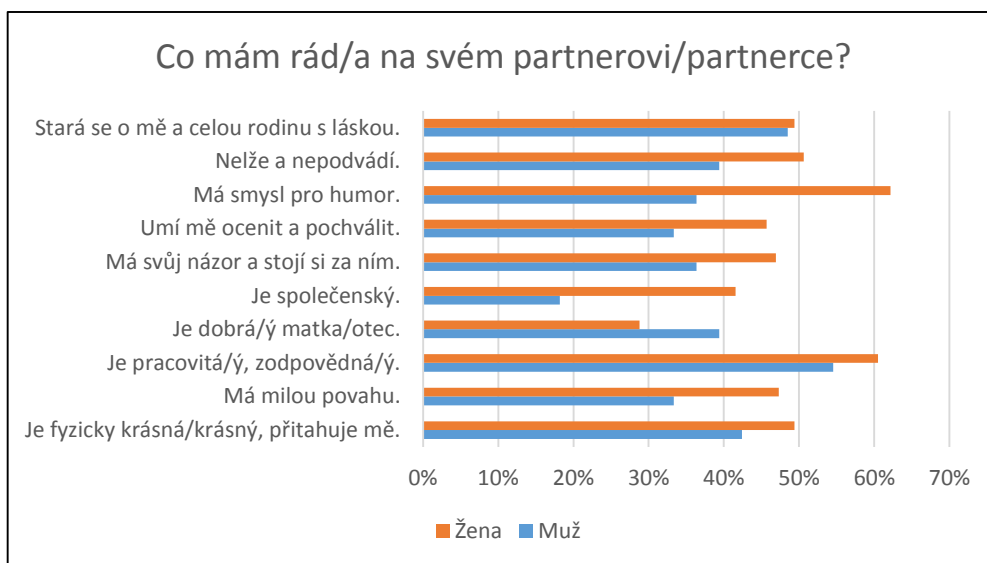
Pohlaví	% Frustrace
Muž	18,2%
Žena	16,5%
Rozdíl	1,7%

Graf 9 – Četnost frustrace

Tato hypotéza se potvrdila. Možná je výsledek zkreslen menším množstvím mužských respondentů, nebo jsem nějakým způsobem oslovila muže více nespokojené, nebo je to právě skupina mužů, která se k této problematice chtěla vyjádřit, ale podle výsledku mého šetření více frustrovanými, nebo nespokojenými jsou v partnerských vztazích muži.

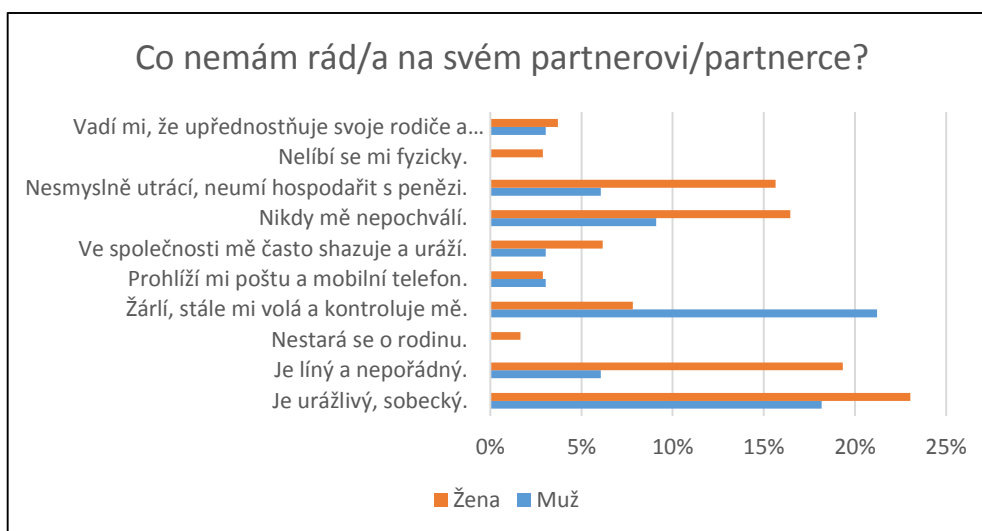
Kladné vlastnosti partnerů respondentů

Graf 10 – Kladné vlastnosti partnerů respondentů

Kladné vlastnosti u partnerů uvedlo až 60 % respondentů. U mužů ženy oceňují smysl pro humor, pracovitost, dokonce i fyzickou krásu. Muži u žen oceňují, že se o ně s láskou starají, že jsou pracovité, jsou dobrými matkami a fyzicky přitažlivé. Ženy podle mužů nejsou příliš společenské.

Záporné vlastnosti partnerů respondentů

Graf 11 – Záporné vlastnosti partnerů respondentů

Zajímavý je graf o negativním hodnocení partnerů. Hodně mužů je podle žen sobeckých a urážlivých, jsou líní a nepořádní, neumí pochválit a nesmyslně utrácí. Muži u žen vnímají negativně žárlivost a časté kontrolování, také urážlivost a sobectví a nedostatek pochvaly.

4.4 Vyhodnocení výsledků

Cílem bakalářské práce bylo zaměřit výzkum na vyhledávání patologických jevů v rodinách se zvláštním zaměřením na domácí násilí páchané nejenom na ženách, ale i na mužích. Podle mého výzkumu se násilí v partnerských vztazích vyskytuje více, než se ve společnosti předpokládá. Také míra nespokojenosti v partnerských vztazích, která může vyústit v nevěru nebo rozvod, je vysoká. (Viz. Vyhodnocení hypotéz výše.) Pro ilustraci této problematiky jsem využila skutečný životní příběh muže, který je velmi poučný a zajímavý. Pan Leoš byl ochoten svůj příběh napsat, ale až v době, kdy už v popisovaném partnerském vztahu nežije. Příběh muže středního věku jsem přidala do příloh právě pro jeho obsah, který má dokreslit a podpořit hypotézy H2 a H4, že v naší společnosti žije mnoho týraných a zneužívaných mužů a také mnoho mužů frustrovaných v partnerském vztahu. Také jsem chtěla na tomto příkladu ukázat, že týrání může mít různé podoby. (Viz. Příloha P2.)

Respondenti měli v poslední, otevřené otázce, možnost se vyjádřit k tématu výběru partnera. Spousta z nich tuto možnost využila. Tyto rady považuji za velmi cenné a tyto texty za unikátní v tom, že z nich je cítit upřímná snaha pomoci a poradit mladé generaci, aby si vybírala opatrně a zodpovědně. Pokud se jim bude dobře dařit v osobním životě, mohli by být šťastnější a spokojenější, než nynější generace. (Viz. Příloha P3.)

Protože mne zajímá, zda a jakým způsobem se dnešní školství věnuje ve výuce partnerským vztahům, požádala jsem o vyjádření k tomuto tématu pedagogy ze základních a středních škol v našem regionu. Na otázku, zda se na jejich škole vyučuje problematika partnerských vztahů, jsem dostala zápornou odpověď na brněnských školách ZŠ Jana Babáka, ZŠ Náměstí Svornosti, ZŠ Řehořova. Dále na GML Žižkova, Gymnáziu Křenová, Gymnáziu Vejrostova, Gymnáziu Vídeňská. Nenašla jsem ani jednu školu, kde by mi odpověděli kladně. Víím, že počet dotázaných škol je malý a pouze z jednoho regionu, ale na základě tohoto dotazování se domnívám, že moje teorie o neinformovanosti současné mládeže v oblasti partnerských vztahů je velmi pravděpodobná.

Ke spolupráci jsem získala také erudovaného psychologa, který se k problematice výběru partnera vyjádřil v strukturovaném rozhovoru. Nejvíce mne zaujal názor paní psychologky na problém týraných mužů. Zde uvedu malou ukázkou z našeho rozhovoru, který je v plném znění uveden v Příloze P4:

Já ve svém okolí pozoruji hodně vyhořelých manželství kde je problémem žena. (Např. žena chorobně žárlivá, alkoholička, nebo také líná). Muži v tom vztahu trpí, neodchází

většinou kvůli dětem. Neví si rady, ale nikdy nevyhledají pomoc terapeuta. Otázka zní: chodí se k vám někdy poradit muži?

Ano chodí, ale je jich menšina. Považuji to za přirozené, protože ženy se obecně snáze svěřují a častěji jsou schopny v problémové situaci vyhledat pomoc zvnějšku. Možná v tom ale hrají roli i mateřské city. Spousta žen se rozhodne situaci řešit právě proto, aby chránila děti. A muž je ten, kdo má v rámci rodičovské role menší možnosti. Mnoho mužů se cítí znevýhodněno tím, že dítě (hlavně malé) má přirozeně užší vazbu na matku, která o něj více pečovala v prvních letech po narození. A přes všechny změny v sociální péči je stále velká pravděpodobnost, že pokud dojde k rozvodu, dostane děti do péče matka. Muž tedy často chce udržet rodinu za každou cenu, aby nepřišel o kontakt s dětmi. Pokud je tedy ve vztahu „problémovým partnerem“ žena, muž raději vše vydrží, nebo bude víc pracovat právě proto, aby své děti neztratil. Z hlediska rodičovství je tedy muž mnohem víc ohrožený než žena.

Získané informace jsem využila pro vypracování návrhu edukace v problematice výběru partnera určené mladým lidem. Při vytváření edukačního materiálu pro mládež jsem zkoumala, zda by se našlo dostatečné množství materiálu, které by bylo teenagerům srozumitelné. Našla jsem mnoho užitečných informací týkajících se nejen zamilovanosti, zralé lásky a výběru partnera. Tato problematika by se dala rozšířit o informace o fázích vztahu, řešení konfliktních situací v partnerských vztazích, problémů s výchovou dětí, komunikaci s původní rodinou partnerů, nebo péči o staré lidi, či možnosti poradenské péče a pomoci. Všechny tyto informace by mladým lidem mohly pomoci zorientovat se ve složitém světě partnerských vztahů a byly by jim užitečné pro život.

Edukační materiál (viz příloha P5) je zaměřen pouze na výběr partnera, lásku, přátelství, žárlivost a popis tzv. zakázaných partnerů. Tento materiál jsem dala k posouzení Mgr. Monice Vogelové, která vystudovala obor Speciální pedagogika a Etopedie a je zkušeným pedagogem s mnohaletou praxí na ZŠ. Řekla mi, že tato problematika do osnov na jejich škole zařazena není. Podle jejího názoru jde o zajímavý materiál, který by bylo možné předat dětem a studentům formou srozumitelnou mladým lidem (například v podobě prezentace v Powerpointu, nebo interaktivní zážitkové dramatizace). Edukační materiál bych také mohla publikovat na Metodickém portále (<http://www.rvp.cz>), kde si učitelé hledají materiály a inspiraci pro svou práci.

ZÁVĚR

Mladí lidé vstupují dnes do partnerského života stále stejně neinformovaní, jako tomu bylo v dobách našich rodičů a prarodičů, ale také v době porevoluční, kdy do manželství vstoupila většina mých vrstevníků. Na domácím násilí je podle mne nejděsivější, že vaším tyranem, někdy i katem, se stane člověk, kterého jste milovali, nebo stále milujete a vybrali jste si ho za životního partnera sami. Není v pořádku, že se to děje znovu a znovu.

Pátrala jsem na základních a středních školách a zjišťovala, jestli se v osnovách vyskytuje výuka o partnerství, jeho vzniku a vývoji, nebo jestli se vyučuje o nevhodném výběru partnera. Tato problematika se v našich školách běžně nevyučuje. Pravidelně jsou do škol zváni odborníci na sexuologii. V přednáškách pro děti se řeší prevence nechtěného početí, nebo onemocnění pohlavními chorobami. Nedotazovala jsem plošně všechny základní a střední školy v ČR, ale mám vážný důvod se domnívat, že o problematice partnerství naše mladá generace nic neví, protože osnovy ve školách o tom mlčí. Edukační materiál sice existuje ve velkém množství a velmi kvalitní, ale je uzavřen v knihách, které dnešní mladá generace díky rozvoji počítačové technologie prakticky nečte. Přitom řada odborníků ve svých publikacích tvrdí, že nejméně polovině problémů v manželství a partnerství by se dalo předejít vhodným výběrem partnera.

Údaje Českého statistického úřadu o rozvodovosti jsou alarmující. I přes nárůst počtu tzv. Nesezdaných partnerství se od 90. let minulého století rozvodovost v České republice každoročně pohybuje okolo 50 %. Následky jsou katastrofální jak pro jedince, tak následně i pro celou společnost. Ztráty jsou nejenom finanční, rodiny se rozdělí, potřebují další bydlení, auta, znovuvybavení další domácnosti. (Finanční ztrátu popisují jako velmi zatěžující oba rozvedení nebo rozejití partneři.) Ale také po stránce psychické si partneři, popř. jejich děti nesou následky na celý život.

Moje vize je, že pokud by stát investoval do preventivních programů pro mládež s tematikou partnerství, mladí lidé by šli do života vybaveni základními informacemi. Pokud by mladí lidé již ve škole získali takovéto informace, mohli by přistupovat k výběru partnera pro život obezřetněji. Následně by se mohla snížit rozvodovost a stát by ušetřil ve všech oblastech státního sociálního zabezpečení. Snížily by se náklady na bydlení, spotřeba dávek v hmotné nouzi, nebo dalších sociálních dávek např. pro matky samoživitelky. Lidé by byli šťastnější.

Snížil by se počet alkoholiků a jinak závislých, následně by to mohlo ovlivnit výskyt kriminality ve společnosti. Více „šťastnějších dětí“ vyrůstajících v harmonických rodinách by mohlo celkově snížit výskyt patologických jevů v rodině a ve společnosti.

V bakalářské práci jsem si dala za cíl vyhledat patologické jevy v současných partnerských vztazích a upozornit veřejnost na nedostatečnou informovanost naší mládeže v této oblasti. Toto zadání jsem se podle svých možností snažila splnit. Výsledky mého výzkumu potvrdily, že vztahy v našich rodinách nejsou zcela ideální. V manželské a rodinné poradně se mi podařilo získat mnoho cenných rad od odborníka z praxe a další rady jsem získala od laické veřejnosti. Všechny a nejen tyto cenné informace jsem využila k vytvoření edukačního materiálu pro mládež, který je vložen do příloh bakalářské práce.

Práce na této bakalářské práci mě celkově velmi zaujala a obohatila. Problematika partnerských vztahů je velmi zajímavá a moje práce by mohla být inspirací pro pedagogy základních a středních škol, sociální pedagogy a širokou veřejnost.

Byla bych ráda, kdyby moje myšlenky byly nějakým způsobem využity a toto téma bylo nabídnuto k dalšímu zpracování mým kolegům ve škole. V tomto vidím smysl a přínos své práce pro obor Sociální pedagogika.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- CAPPONI, V. *Co by i moje dcera měla vědět o manželství*. Praha: Motto, 1996, 165 s. ISBN 80-85872-39-0.
- DE ANGELIS, B. *Tajemství partnerství*. Praha: Talpress, 1995, 458 s. ISBN 80-85609-63-0.
- FIALOVÁ, E. *Dárková knížka citátů pro pohlazení duše*. Brno: F+F, 1998, 95 s. ISBN 80-901967-5-6.
- GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000, 207 s. ISBN 80-85931-79-6.
- GÖHLERT, F. a F. KÜHN. *Od návyku k závislosti*. Praha: Ikar, 2001, 143 s. ISBN 80-7202-950-9.
- HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat*. Praha: Portál, 2004, 583 s. ISBN 80-7178-820-1.
- HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005, 407 s. ISBN 80-7367-040-2.
- HICKS, E. a J. HICKS. *Klíč ke všem vztahům*. Bratislava: Eugenika, 2010, 240 s. ISBN 978-80-810-0169-7.
- CHODĚRA, O. *Partnerství, manželství a paragrafy*. Praha: Grada, 2002, 107 s. ISBN 80-247-0217-7.
- KRATOCHVÍL, S. *Manželská terapie*. Hradec Králové: Mach, 1992, 271 s.
- KUČERA, J. a E. RADVAN. *Vybrané problémy metodologie vědy*. Brno: Institut mezioborových studií, 2005, 86 s.
- MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Praha: Grada, 2007, 159 s. ISBN 978-80-247-1832-3.
- NEŠPOR, K. *Zůstat strážlivý*. Brno: Host, 2006, 236 s. ISBN 80-7294-206-9.
- Nezavírejte oči před domácím násilím - informační leták*, 2008. Brno: Odbor zdraví MMB.
- NOVÁK, T. a B. PRŮCHOVÁ. *Předrozvodové a rozvodové poradenství*. Praha: Grada, 2007, 144 s. ISBN 978-80-247-1449-3.

PLZÁK, M. *Dospělým vstup zakázán*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1986, 119 s.

RADVAN, E. a M. VAVŘÍK. *Metodika psaní odborného textu a výzkum v sociálních vědách*. Brno: Institut mezioborových studií, 2009, 57 s.

Sbírka zákonů České Republiky online, 2014. *Občanský zákoník - č. 89/2012 Sb. Díl 4 – Povinnosti a práva manželů* [online] [cit. 2015-Březen-26]. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/obcansky-zakonik-novy/cast-2-hlava-1-dil-4>

VENGLÁŘOVÁ, M. *Průvodce partnerským vztahem*. Praha: Grada, 2008, 128 s. ISBN 978-80-247-2054-8.

Wikipedie, 2015. *Kvantitativní výzkum* [online] [cit. 2015-Duben-14]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Kvantitativn%C3%AD_v%C3%BDzkum

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 – Věkové kategorie respondentů	39
Graf 2 – Pohlaví respondentů	39
Graf 3 – Bydliště respondentů	40
Graf 4 – Stav respondentů	40
Graf 5 – Vzdělání respondentů	41
Graf 6 – Procento rozvodovosti	42
Graf 7 – Rozdíl v týrání mezi muži a ženami	43
Graf 8 – Četnost nevěry	44
Graf 9 – Četnost frustrace	45
Graf 10 – Kladné vlastnosti partnerů respondentů	46
Graf 11 – Záporné vlastnosti partnerů respondentů.....	46

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Rozvodovost	41
Tabulka 2 – Rozdíl v týrání mezi muži a ženami	42
Tabulka 3 – Rozdíly v sexuálním týrání	43
Tabulka 4 – Četnost nevěry	44
Tabulka 5 – Četnost frustrace	45

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha P1 – Dotazník Partnerské vztahy.
- Příloha P2 – Příběh pana Leoše.
- Příloha P3 – Odpovědi na otázku z dotazníku Partnerské vztahy: Co byste poradil/a své dceři nebo synovi, na co si má dát pozor při výběru partnera?
- Příloha P4 – Rozhovor s Mgr. Andreou Múdrrou na téma partnerské vztahy.
- Příloha P5 – Edukační materiál pro mládež.

PŘÍLOHA P1: DOTAZNÍK PARTNERSKÉ VZTAHY

Upravit formulář

Partnerské vztahy

Výzkum pro bakalářskou práci Věry Dvořákové

*Povinné pole

Věk *

Vyberte jednu možnost.

- 18 - 30
- 31 - 45
- 45 - 60
- 61 a více

Pohlaví *

Vyberte jednu možnost.

- Žena.
- Muž.

Bydliště *

Vyberte jednu možnost.

- Město.
- Vesnice.

Stav *

Vyberte jednu možnost.

- Nežadaná/ý.
- Žijící v nesezdaném partnerství.
- Vdaná/ženatý.
- Rozvedená/ý.
- Vdova/vdovec.
- Ženatý/vdaná ale žijeme odděleně.

Nejvyšší dosažené vzdělání *

Vyberte jednu možnost.

- ZŠ.
- Střední škola bez maturity.
- Střední škola s maturitou.
- Vyšší odborné vzdělání.
- Vysokoškolské vzdělání.

Jaký vztah máte ke své rodině (rodičům a sourozencům)? *

Vyberte jednu možnost.

- Miluji je, jsou mojí součástí, vycházíme spolu výborně.
- Máme je rád/a, bohužel se spolu vídáme málo, mám už svůj vlastní život.
- Nemáme spolu žádný vztah, prakticky se nenavštěvujeme.
- Moc mi ublížili, stydím se za ně, nestýkám se s nimi.

Jaký vztah má váš partner/partnerka ke své rodině (rodičům a sourozencům)? *

Vyberte jednu možnost.

- Miluje je, jsou jeho součástí, vycházejí spolu výborně.
- Má je rád/a, bohužel se spolu vídají málo, má už svůj vlastní život.
- Nemají spolu žádný vztah, prakticky se nenavštěvují.
- Moc mu/jí ublížili, stydí se za ně, nestýká se s nimi.

Jaký máte vztah k rodině (rodičům a sourozencům) partnerky/partnera? *

Vyberte jednu možnost.

- Mám je velmi rád/a, rozumíme si.
- Stýkáme se málo, jen na zdvořilostních návštěvách.
- Návštěva u nich je pro mne utrpením.
- Úplně jsme se rozešli, nestýkáme se, nemám je rád/a.

Jaký vztah má váš partner/partnerka k vaší rodině (rodičům a sourozencům)? *

Vyberte jednu možnost.

- Má je rád/a, mají spolu dobrý vztah.
- Návštěvy se omezují na svátky a oslavy narozenin.
- Má velké výhrady k chování mých rodičů a sourozenců, komentuje je.
- Úplně jsme se přestali stýkat, partner je dokonce našťvaný, když je navštívím sám/sama.

Jaký máte vztah ke svému partnerovi/partnerce? *

Vyberte jednu možnost.

- Miluji ho, je můj nejlepší přítel, parták do nepohody.
- Rozumíme si, pomáháme si, vzájemně se respektujeme.
- Je v jádru hodný člověk, ale nerozumí mi.
- Mám pocit, že jsme naprosto odlišní, souznění mezi námi už dlouho nebylo.
- Už si nemáme co říct, spolu jsme jen z povinnosti.
- Nesnášíme se, bojujeme spolu, je konec.

Co mám rád/a na svém partnerovi/partnerce?

Můžete vybrat více možností, ale také žádnou.

- Je fyzicky krásná/krásný, přitahuje mě.
- Má milou povahu.
- Je pracovitá/ý, zodpovědná/ý.
- Je dobrá/ý matka/otec.
- Je společenský.
- Má svůj názor a stojí si za ním.
- Umí mě ocenit a pochválit.
- Má smysl pro humor.
- Nelže a nepodvádí.
- Stará se o mě a celou rodinu s láskou.

Co nemám rád/a na svém partnerovi/partnerce?

Můžete vybrat více možností, ale také žádnou.

- Je urážlivý, sobecký.
- Je líný a nepořádný.
- Nestará se o rodinu.
- Žárlí, stále mi volá a kontroluje mě.
- Prohlíží mi poštu a mobilní telefon.
- Ve společnosti mě často shazuje a uráží.
- Nikdy mě nepochválí.
- Nesmyslně utrácí, neumí hospodařit s penězi.
- Nelíbí se mi fyzicky.
- Vadí mi, že upřednostňuje svoje rodiče a sourozence přede mnou a našimi dětmi.

Jaké máme ve vztahu konflikty? *

Vyberte jednu nebo více možností.

- Konflikty se v našem vztahu nevyskytují, nehádáme se.
- Občas se pohádáme.

- Už se stalo, že jsme na sebe křičeli a titulovali se sprostými slovy.
- Dostal/a jsem facku, dal/a jsem partnerovi facku.
- Poprali jsme se několikrát.
- Konflikty jsou u nás na denním pořádku.

Jaké jste zažil/a jste ze strany partnera slovní týrání? *

Vyberte jednu nebo více možností.

- Nadávky.
- Vyhrožování.
- Urážky.
- Ponižování.
- Zastrášování.
- Nic z toho jsem nezažil/a.

Jaké jste zažil/a jste ze strany partnera emoční týrání? *

Vyberte jednu nebo více možností.

- Nařizování, jak se mám oblékat a chovat.
- S kým se mohu a nesmím stýkat.
- Ustavivé kritizování.
- Podrývání mých schopností.
- Neopodstatněná žárlivost.
- Ignorování mé osoby.
- Dlouhodobá nekomunikace.
- Hrubé zacházení s předměty s cílem vyděsit mne.
- Ponižování mé osoby před ostatními lidmi.
- Nic z toho jsem nezažil/a.

Jaké jste zažil/a jste ze strany partnera finanční týrání? *

Vyberte jednu nebo více možností.

- Partner přebírá kontrolu nad všemi penězi, musím ho prosit o každou korunu.
- Partner zatajuje výši svých příjmů a svou finanční situaci.
- Partner nesmyslně utrácí, zadlužuje naši rodinu.
- Partner mi vyčítá, že nevydělám dost peněz.
- Nic z toho jsem nezažil/a.

Jaké jste zažil/a jste ze strany partnera tělesné týrání? *

Vyberte jednu nebo více možností.

- Fackování.
- Strkání.
- Úder pěstí.
- Omezování v pohybu.
- Kousání.
- Kopání.
- Škracení.
- Bití předmětem.
- Ohrožování zbraní.
- Zamykání na místech, z nichž není úniku.
- Nic z toho jsem nezažil/a.

Jaké jste zažil/a jste ze strany partnera sexuální týrání? *

Vyberte jednu nebo více možností.

- Vyžadování sexu častěji, než je mi příjemné.
- Odpirání sexu.
- Vynucování pro vás nepříjemných forem sexuálního styku (hromadný sex, sex se zvířaty a podobně).
- Jakákoliv forma tělesného útoku na vaše intimní místa.
- Z násilnění.
- Nic z toho jsem nezažil/a.

Jaký je vztah vašeho partnera k alkoholu? *

Vyberte jednu nebo více možností.

- Alkohol nepije vůbec.
- Pije příležitostně.
- Pije pravidelně.
- Pije denně.
- Když se opije, je veselý, dobře se baví.
- Když se opije, musím se o něho postarat.
- Když se opije, je agresivní ve společnosti i doma.
- Kvůli častému pití má problémy v práci.
- Nemá zájem o mě ani o děti, alkohol je na prvním místě.

Co si myslíte o nevěře? *

Vyberte jednu nebo více možností.

- Je to běžná záležitost, nevyhne se žádnému páru.

- Pokud jde o jednorázovou záležitost, lze to pochopit.
- Je to reakce na nespokojenost ve vztahu.
- Je to znevážení partnera.
- Pokud partner miluje, není nevěrný.
- Nevěru neuznávám, nechápu.

Byl/a jste nevěrná/nevěrný svému partnerovi? *

Vyberte jednu možnost.

- Nikdy.
- Jednou.
- Vícekrát s jednou osobou.
- Několikrát s různými osobami.
- Mám dlouhodobý paralelní vztah.

Byl vám váš partner nevěrný? *

Vyberte jednu možnost.

- Nikdy, nebo o tom nevím.
- Jednou.
- Vícekrát s jednou osobou.
- Několikrát s různými osobami.
- Má dlouhodobý paralelní vztah.

Jak se cítíte (nebo jste se cítili) ve vztahu, který jste právě popisovali? *

Vyberte jednu možnost.

- Jsem v partnerství šťastná/ý, neměnil/a bych.
- Jistotu, domov a pohodu.
- Velké dobrodružství.
- Nudu, zvyk.
- Ztrátu svobody.
- Jsem v pasti, chci ze vztahu odejít, ale nemohu.
- Rozhodl/a jsem se ze vztahu odejít.

Co byste poradil/a své dceři nebo synovi, na co si má dát pozor při výběru partnera?

Volný text.

Odeslat

Nikdy přes Formuláře Google neposílejte hesla.

Používá technologii

Obsah není vytvořen ani schválen Googlem.

[Nahlásit zneužití](#) - [Smluvní podmínky služby](#) - [Další smluvní podmínky](#)

PŘÍLOHA P2: PŘÍBĚH PANA LEOŠE

Příběh pana Leoše, (43 let) Chtěl jsem jen, aby byla šťastná...

Když jsme spolu začali chodit, dívka, do které jsem se zamiloval, opustila kvůli mně ze dne na den svého dlouholetého přítele. Těžce to nesl, měli prý před svatbou. Líbilo se mi, jak je křehká, štíhlá, že ji budu moct ochraňovat. Měla jemné způsoby a milé vystupování, paní učitelka. Po pár měsících chození mi řekla, že spolu půjdeme bydlet. Našla nám garsonku za dobrou cenu. Mí rodiče to neviděli rádi. Hlavně mamka. Říkala mi, že Jitka (tak se moje dívka jmenovala) mě poslouchat nikdy nebude. Tenkrát jsem moc nerozuměl tomu, co tím myslela. Po dvou letech soužití se J. chtěla vdávat. Já jsem neviděl důvod k ženění. V té době jsem měl nevysoký plat učitele v hudebce a přitom dodělával vysokou školu (VUT). Hrával jsem v kapele a občas s kamarády fotbal. Se ženou jsme oba zpívali ve sboru. Měl jsem pocit, že už tak toho mám hrozně moc. Vyčítala mi, že jsem ji teda zneužíval. Koupila si sama snubní prsten a začala ho ukazovat našim známým s tvrzením, že jsem ji požádal o ruku. Termín svatby vymyslela na srpen a já jsem na to kývnul. Chtěl jsem jen, aby byla šťastná.

Asi rok po svatbě se nám narodil první syn. Moje žena nechtěla být s malým sama doma, tak jsem přestal chodit hrát s kamarády fotbal. Po promoci jsem začal pracovat v malé fabrice u nás ve městě za pár tisícovek měsíčně. Bezdětní starší manželé, teta a strýc z manželčiny strany nám nabídli, že nám nechají napsat svůj dům, když si ho trochu opravíme a půjdeme k nim bydlet. Moje žena se toho hned chytla a vymyslela půdní vestavbu. Kývl jsem na to, i když jsme neměli vůbec žádné peníze. Vzali jsme si půjčku. Strašně moc jsem se tam nadřel. Pomohla mi moje rodina a spousta mých kamarádů, kterým jsem zase na oplátku chodil pomáhat já. Také stará teta mi moc pomáhala. Žena se tam chodila jen dívat. Po kolaudaci jsme se nastěhovali. Pamatuji si, že jsem měl smíšené pocity. Byl jsem na sebe pyšný, že jsem to dokázal a zároveň jsem byl smutný, že bydlím daleko od města, od kamarádů a všeho, co jsem tam měl rád.

Roky běžely. Narodil se nám druhý syn. Kvůli nedostatku peněz na splátky a k uživení rodiny jsem začal dojíždět za prací do jiného města. Tak moc jsem pracoval, že jsem si nevšiml, že můj vztah se ženou začíná ochabovat. Byl jsem smutný, nevěděl jsem co se děje, co dělám špatně. Po pár letech, kdy žena chodila do práce, jsme se rozhodli, že budeme mít ještě jedno dítě. Jitka by si ještě jednou chtěla užít mateřskou. Třeba to bude holčička. Těším se. Snad se to mezi námi zlepší. Narodil se třetí syn. Práce, cesta domů, děti. Staral jsem se

o děti, aby žena měla odpoledne volno. Byla na mateřské z dětí unavená. Kvůli penězům jsem přestoupil do větší firmy do krajského města na lépe placené místo. Znamenalo to denně dojíždění hodinu tam a hodinu zpět. Přibýlo mi práce a také služebních cest do zahraničí. Splátky, žena na mateřské dovolené, chtěla jezdit na hory a v létě k moři. Chtěla mít auto, protože ostatní ho mají, tak proč ne my? Na dovolené se starám o kluky, aby se žena mohla opalovat. Tajně jsem na pokoji pracoval, když jsem malého uspal. Myslel jsem stále na to, aby se žena a děti měli dobře, aby jim nic nechybělo. Šlo mi hlavou, že až se vrátíme, půjdu se opít. Co je to za život? Dřu se jako mezek. Kdy jsem vlastně naposledy spal s manželkou? Nevím. Vidíme se jen večer.

Ráno připravím klukům snídani, svačiny, malého přebalím, aby žena nemusela vstávat. Kluky zavezu do školy a jedu do práce. Mám vysoký tlak. Nestíhám. Nevzal jsem si prášky. Odpoledne telefon od ženy, že ona chce odejít zpívat do sboru a kde že jsem?! Už jedu, nezlob se. Žena si stále stěžuje, že je unavená. Já musím dělat, že nejsem. Tak to běželo den za dnem, týden za týdnem. V pátek, už nevím pokolikáté odmítám jít s kamarády na pivo. Je mi to vůči ženě blbý. No, šel jsem. Jednou za dva měsíce a strašně jsem se zlíl. Měl jsem přijít v jednu domů, ale nešlo to. Ani nevím, kdy jsem přišel. Mám se omluvit? Nevím za co. Dřu jak vůl.

Moje mamka dostala trombózu do nohy. Odvezla ji sanitka. Táta mi volal a brečel do telefonu. Měl jsem jít synovi na besídku a pak odjet do zahraničí na služební cestu. Vzal jsem sestru do auta a jeli jsme za mamkou. Žena byla uražená, že jsem na tu besídku nepřišel. „Už jsi nebyl minule! Ale moje mamka je v nemocnici! To nevádí, můžete jet jindy. Vždyť jedu na služebku! No a navíc jedeš na služebku!“ Mamka mi zemřela. Nikdo z nás to nečekal. Nestihl jsem pro ni dodělat ten altán na zahradě. Když jsem v pátek po práci uklidil celý dům, chodil jsem tam s klukama v sobotu. Jitka se tam šla jednou podívat a smála se, jak divnou barvou jsme s tátou ten altán natřeli. Najednou jsem si uvědomil, že moje žena je línej lempl. Pokud jsem byl doma, bral jsem kluky na dlouhé procházky, aby žena měla volno. Večeře nevařila, ty zajišťovala sedmdesátiletá teta. O barák, ani zahradu se nestarala. Já jsem tam byl od toho, abych dřel a sloužil. Šichta začínala v pět ráno a končila večer o půl desáté. Takhle to šlo tři roky. Jitka se v šest večer vykoukala a v župánku s mokkými vlasy odešla k počítači psát básně. Já jsem si s pohrál s klukama, někdy jim a sobě udělal večeri a nejmladšího uspal. Pak jsem si vyžehlil košili a šel spát.

Když jsem musel na operaci, do nemocnice mě přišli navštívit kamarádi. Ona ne, že do velkého města netrefí. Přijela pro mne se znuřeným výrazem. Nevěděl jsem, co jsem zase udělal, nebo neudělal. Doma na mě čekala nová myčka, kterou jsem musel sám vynést do prvního patra a zapojit. Udělal jsem to. Stehy to vydržely. Jen aby byla šťastná. Po týdnu jsem šel na pivo. Ráno mi bylo zle. Sedla si ke mně na postel a vyčítala: „to jsme ti byli dobrý, když jsme pro tebe jeli do nemocnice.“ Později jsem zjistil, že mě celou dobu ve svých básních na internetu pomlouvala a její básnická komunita ji litovala a radila jí, ať se se mnou rozvede. Po návratu domů z inventury, těsně před Silvestrem vidím zase všude nepořádek. Na stole, na podlaze. Kluci se v pokojíčku perou, křičí na sebe a moje žena sedí v křesle a čte si knihu. Večeře nikde, v lednici plíseň a vylitá marmeláda. Ruply mi nervy. Křičel jsem na ni, že je líná jako prase, ani vařit neumí. Nic doma nedělá. Větší prase jsem ještě neviděl! Začala uklízet ledničku, poprvé za osm let, co jsme tam bydleli. Vztekla rvala led z mrazáku a házela ho do kýble. Ráno si sedla ke mně na postel. „Už toho mám dost. Chci se rozvézt. Jsí hulvát a alkoholik. Chlastáš. Jdi se léčit. Tady máš číslo na psychologa. Klukům řekneš, že ses ke mně choval škaředě a že se musíme rozvézt.“ Kluci brečí, já skoro taky. Její postoj je rezolutní. Odejdi bydlet k tátovi. Já s klukama zůstanu tady. Prosím o milost. Všechno udělám. Nebudu pít, za psychologem půjdu. Psycholog mi řekl, že nejsem žádný alkoholik, jen žena mě má jako žáčka, kterého známkuje, nebo spíš jako cvičeného pudla. To, že jsem jí vynadal, byla zřejmě trefa do černého a ona mi to neodpustí. Ať se připravím na rozvod. Nevidí žádnou perspektivu našeho vztahu. Nepiju vůbec. Žena si rozvod rozmyslela. Byl jsem šťastný, že mohu zůstat. Snažil jsem se víc než dřív. Zpětně to ale vidím tak, že žena zjistila, kolik ještě zbývá doplatit za auto a hypotéku a rozvod prostě jen odložila. Na tu chvíli, až doplatím všechny dluhy, jsem dlouho čekal. Nemám dluhy rád. Těšil jsem se, že to ze mě celé spadne a budu svobodnější a šťastnější. V létě když jsem dluhy doplatil, mi žena oznámila, že se chce rozvézt, že už nechce dál se mnou žít. „Ty si nějak poradíš“. Říkala, že mimo jiné sex je mezi námi špatný. Rezignoval jsem. Všechno jí nechám, budu platit na děti 18 a pul tisíce i se spořením, jak ona chce, a půjdu. Jen aby byla šťastná. Byl jsem úplně mimo sebe. Známí mi sehnali právníka, který mi otevřel oči. Díky němu jsem se ženě dokázal vzepřít alespoň v tom, že jsem svoji půlku domu nechal přepsat na syny a výživné jsme zafixovali na částce podle mých možností. Nechala mě doma bydlet ještě do Vánoc. Prý abychom je klukům nekazili. V té době mi přiznala, že má přítele a občas odcházela večer za ním. Dnes nevím, jak jsem to celé mohl přežít. Nejvíce mi bylo líto kluků. Měl jsem velké pochybnosti o tom, jak o ně dál bude postaráno. Prosil jsem dva starší syny,

aby na malého dohlídli. Byly mu teprve čtyři roky. A moje žena? Se svým přístupem? Pravda je, že od chvíle, kdy bylo o všem rozhodnuto, se začala snažit. Najednou vařila večere a dokonce uklízela. To dodnes nechápu. Po Vánocích jsem si odvezl své osobní věci a odešel do podnájmů do města, kde pracuji. V únoru proběhl rozvod, kam se ona ani nedostavila.

Teď je to víc, než dva roky od rozvodu. Přežil jsem to. Mám novou přítelkyni, která je neuvěřitelně hodná a pracovitá a má smysl pro humor, který moje žena neměla. Ve všem si pomáháme. Syny si беру jednou za čtrnáct dní na víkend. Nejstaršímu je skoro sedmáct a přesto ke mně pravidelně jezdí. Za to jsem rád. Asi půl roku po rozvodu jsem potkal svoji tchýni a ona se mě zeptala, proč jsme se vlastně s Jitkou rozešli. Řekl jsem jí, že už mě nechtěla, protože už mě neměla ráda. Ona mi řekla, že si celou dobu myslela, že jsem si někoho našel. To mě dostalo. Jitka neřekla pravdu ani vlastní matce, tak si můžu jen domýšlet, co se o mě na našem malém městě asi vykládá. Dnes s odstupem času si teprve uvědomuji, jaký je ona vlastně člověk. Sadisticky chladná a vypočítavá žena dvou tváří. Dnes žiju šťastnější život, mám spoustu plánů do budoucna a plním si své sny. Svůj příběh jsem napsal pro všechny, kteří jsou nešťastní v partnerském vztahu. Štěstí k vám může přijít, i když ho už vůbec nečekáte.

PŘÍLOHA P3: ODPOVĚDI NA OTÁZKU Z DOTAZNÍKU PARTNERSKÉ VZTAHY: CO BYSTE PORADIL/A SVÉ DCEŘI NEBO SYNOVI, NA CO SI MÁ DÁT POZOR PŘI VÝBĚRU PARTNERA?

Co byste poradil/a své dceři nebo synovi, na co si má dát pozor při výběru partnera?

Dívat se na to, jestli moc nešetří a pozve ženu na večeři, zaplatí. Jestli je s ním legrace a umí se smát i sám sobě a neuráží se. Jestli se o něj dá opřít i v nepříjemných situacích a je na něj spoleh. Hodně se dívat i na to, jak partner jedná se svou rodinou a jaký mají vztah. Hlavně všem doporučuji žít spolu aspoň rok předtím než se vezmou, ti lidi se poznají dokonale- nikdo se nepřetvařuje rok.

Nehledat kluky typu "bad boy"

Aby nefetoval (a tím myslím píchání). Při výběru ale moc věcí nepoznáte, až průběhu vztahu zjistíte jestli je to násilník apod. Takže v takovém případě okamžitě odejít.

být svá a nepřetvařovat se

musí si sednout po všech stránkách

"Měl by být hodný, pomáhat mu, neměl by křičet, urážet, nedej bože fyzicky napadat.

Vztah musí být vyvážený, nesmí se snažit jen jedna osoba.

Do ničeho e nenechat nutit, na nic nespěchat."

kde a jak často se pohybuje, kamarádi často odráží jaký partner je

Svým dětem bych doporučila, aby se zajímaly o svého partnera, aby do vztahu investovaly svůj čas a hlavně city, nic není zadarmo. Také je nutná velká dávka tolerance. Každý vztah prochází různými etapami a v každé etapě je něco pěkného.

psychické i fyzické týrání. hrubost slovní i fyzickou, lhaní, prostě vše co by jí/mu mohlo ublížit na celý život.

"No, keďže môj tatko je alkoholik a celé detstvo nás bil, tak mojím budúcim deťom by som poradila, aby si našli niekoho, koho budú od začiatku milovať.. a čím dlhšie spolu budú, tým dotyčnú osobu budú milovať viac a viac :-)

A mojej mamke (za mlada, keby ju akože nepoznám), tak by som jej poradila, aby pri prvej facke odišla a nenechala sa vydierať!

""Vďakaabohu"" za moje otrasné detstvo, aspoň mám teraz super chlapa :), som kto som aj vďaka tomu, v akom prostredí ma vychovali..

A jo, super dotazník! :)))"

Neskočiť po prvom človeku, čo sa naskytne. Nenútiť sa do vzťahu s niekým o koho v podstate nestojíš. Byť sám sebou a nebáť sa s partnerom/kou hovoriť otvorene.

on nie je to najdôležitejšie na svete - TY jsi a TY musíš byť šťastná. Človek čo ti ubližuje a neváži si ťe si ťe nezaslúži. Pokiaľ to už z začiatku neklape, uteč. Bohužel sa to často nepozná na prvý pohľad a potom je kolikrát človek v pastí.

Výber nechám na deťoch. Pokiaľ budú spokojení, potom budem spokojená i ja.

Je mi teprve 22, takže tých životných skúseností zatiaľ až toľko nemám...ale určite aby sa zamerali na to, či je ten človek zodpovedný a uprimný, pretože to je pre mňa vo vzťahu veľmi dôležité. A aby nikdy nezúšťávali s človekom, ktorý je fyzicky alebo psychicky týrá, za žiadnych okolností.

Aby prehlížela vzťah a zaujímal sa o jeho povahu a tiež o to ako sa k sebe chovali jeho rodičia a aký má na to on názor.

Určite aby vyberali rozumne a nenechali sa oklamať len slovami. Hlavne aby si nevyberali ľudí v hospode, alebo ty, čo tam trávi väčšinu času a tiež aby si nevyberali zadané partnery.

Šťastný partnerský život je z veľkej časti výsledok zodpovedného výberu partnera. Ideálne sa v ničom neukvapovať.

podívej sa na to, ako sa partner/ka chová k rodičom, ako sa chová k nim, bude sa chovať i k tebe

ako sa chová k ostatným

Spolehlivosť daného človeka a tiež jeho vzťah k osobám jemu blízkým.

preferovať partnera ktorý niekedy býval sám a je schopný sa o seba postarať

Vyberať partnera ako srdcom, tak rozumom.

Na vzdelanie, rodinné zázemie partnera a slušné vychovanie.

"aby si nevyberal alkoholika alebo inak závisleho muža/zenu

nesmi se nechat shazovat a tyrat jak psychicky tak fyzicky"

Aby byl hodný a záleželo mu více na rodině než na sobě, jinak bude upřednostňovat stále něco jiného. Zní to možná hloupě, ale aby pocházel z dobré rodiny, tím nemyslím ani tak po finanční stránce, ale sociální, protože jinak jeho špatný rodinný život se bude promítat dále do jeho osobního a hlavně, aby byl/a šťastný/á

Musí k němu mít stoprocentní důvěru.

Povaha je vzdy na prvni meste. Nemel/a by uprednostnovat vzhled nebo jine veci. Hlavne by se ale clovek umet naucit byt i sam, kdyz nema vhodneho partnera a ne za kazdou cenu s nekym byt. Casto to pak ma zle nasledky.

Ať s ním je jen když mu s tím člověkem bude dobře a budou si rozumět, že je důležité spolu mluvit a tolerovat se a když mě uhodí, pryč od něho.

Na agresivitu

věrnost, zodpovědnost

Na to, aby mu jeho/její partner/ka dávali dostatek svobody na věci, které bude chtít v životě dokázat a zažít. A aby neshazovali jeho/její sny.

děti nemám a rozhodně nechci, ale obecně bych poradila dát si pozor na partnery, kteří se snaží jakkoli omezovat svobodu druhého (např. zakazováním různých aktivit, oblečení, setkávání se s druhými,...) - ať už explicitně nebo manipulací.

Jdi za svým srdcem, ale vezmi rozum s sebou.

na agresivitu

Nic, každý si vše musí prožít sám, řídit se SVÝMI pocity. Zakročila bych až v případě velkého problému (týrání apod.)

Dej na znamení, to nelže.

Důvěřuj, ale prověřuj.

něspěchej

Chování, lhaní,

Vyber si toho, kdo si tě bude opravdu vážit a má tě rád takovou, jaká jsi.

Největší pozor si má dát na rovnoprávnost. Nesmí zažít pocit, že je ponižován/a, nesmí si nikdy nechat ublížit. Lepší je být sám a spokojený, než s někým a nespokojený. Nepříjemné věci je potřeba vyřešit rychle. Miluj nejvíc ze všech sám sebe.

Nikdy nebýt s někým, kdo vám ubližuje, a opustit ho/ji hned, jak to začne.

Především se při rozhodování snažit přemýšlet o protějšku skutečně realistickým pohledem. Dát si poradit od lidí, co partnera dobře znají. Využít raději více času ke zkoumání vlastností partnera, pokud možno poznat jej v co nejvíce odlišných situacích.

"Ať se hned nehrne do vztahu, pokud tu danou osobu pořádně nezná."

Raději ať jsou třeba 3 měsíce přáteli a stýkají se, než aby byli hned spolu. Častým stýkáním svého budoucího partnera nebo partnerku lépe pozná, jak se v daných chvílích chová, co od něj/ni může čekat a zda si rozumí.

Ať si vybírá takového partnera nebo partnerku se kterým/kterou se nebude nudit. Vždy si najdou nějakou nějakou zábavu, mají si co říct, respektují se, pomáhají si a podporují. Partneri by si měli pomáhat a zároveň se podporovat v těžkých situacích.

Také je důležité, jestli si partner či partnerka bude rozumět s jeho/její rodinou.

Vždy budou oba partneri bráni jako celek, takže se budou hodně stýkat s partnerovou rodinou (např. oslavy). Konflikty v rodině nejsou zrovna to, čeho by chtěl být každý součástí."

Na jeho morální hodnoty a priority, které by se u partnerů měly shodovat ke spokojenosti obou.

Na agresivitu, i jen nenápadnou.

při výběru asi nic, vybírat partnera, aniž bychom s ním nějakou dobu žili, lze těžko, stejně tak je osobní zkušenost nad rady "všech moudrých a zkušených"

"Hlavně pozor na dnešní kluky hlavně pokud je ještě pod zákone

Ne každá holka je takový andílek jakým se zdá být"

Aby si určit/a priority a podle toho vybírá/a partnera.

Monstrum nebozka. Jeste poznamka k sexualnimu tyrani. Nebozka mne rikala ze sex je u nas spatny. Duvodem jsem byl samozrejme ja. Pak sem mel problemy s tim ze si clovek vubec neveril sex byl jeste horsi, duvod samozrejme ja. Pote co mam novou partnerku ktera

si sex užívá ale tak aby si i užil partner je mi jasné že chyba nebyla ve mně ale v tradičním sobectví nebožky. Tak bych ji doporučil ať si pustí aspoň jednou nějaký porno. Na internetu jsou i nějaké zdarma:) Takže bych dal ještě jednu možnost: sexuální ponížení. Dneska bych se ji vysmál chichicha.

"Silvinka.

Ja myslím že je to vidět na první pohled když si dáš ty dotazníky vedle sebe :)

Hodně štěstí držím pesti a kdyby něco tak zápis. Kun Fikus s jezdcem Ajou. Cues blues Luis de Funes"

Ať s spolu nějaký čas žijí ve společné domácnosti a zažijí spolu nejenom příjemné věci, aby navzájem poznali jací jsou a zda jsou schopni spolu dlouhodobě komunikovat a respektovat se.

pozoruj chování jeho otce k jeho matce

Aby byl zodpovědný, aktivní, měl ji opravdu rád

aby měl vztah k lidem, byl vstřícný

Důležité je vyznat se sama v sobě a vyřešit své skryté motivace, pak ti přijde do života člověk, který ti přijít má a se kterým se budete vzájemně od sebe učit.

Být realistkou, skromnou a budovat vztahy v partnerství s láskou a trpělivostí. Chápat, že vše je dřina .

Jestli je spolehlivý, zda umí dělat kompromisy, musí ji milovat a mít lásku v sobě.

Myslím že on sám musí poznat zda je pro něho partnerka vhodná, ale to se dá poznat až časem.

Podívat se na vztahy rodiny partnerky. Zda jsou rodiče rozvedení, nebo se vyskytuje alkoholik, drogově závislý...

Poslouchat intuici, pokud něco vadí na začátku, prohloubí se to. Zůstat sama sebou

Na partnera, který je skrblik, podvádí, lze, macho style, který není tolerantní, neumí pochvalit a hlavně na partnera, který má nízké sebevědomí 😊

na alkoholiky, žárlivce, psychicky narušené, závislé lidi

Aby se řídila tím, co cítí.

Jak se partner chová k rodičům, tak se bude chovat k tobě.

Aby byl hodný, pracovitý, slušný.

Všímat si rodiny, ze které partner pochází. Protože v budoucnu ji bude přesně kopírovat, i když v mládí jednání blízkých odsuzoval.

"Momentálně nemám žádný vztah, na otázky jsem odpovídala, jako bych nyní byla ve svém předchozím vztahu, který se však bohužel rozpadl.

Hádej kdo jsem :-)"

Dceři i synovi jsem se snažila poradit, ale stejně si vybrali podle svého a nedali na mne.

Láska a pochopení je nejdůležitější.

Důležitá je vzájemná úcta, důvěra a tolerance.

vyhýbat se žárlivým a autoritativním partnerům

Tolerance, pravdomluvnost, vztahy v rodině partnera

Aby se pořádně zaměřila na rodinu partnera-jak se chovají k sobě jeho rodiče, je hodně pravděpodobný, že ač chce být jiný bude stejný jako jeho otec, to co zažil si nese s sebou ať chce nebo ne.

"Aby si víc všimla/a vztahu v rodině partnera, chování mezi jednotlivými členy rodiny...matka / otec, otec / syn apod., protože dle vlastní zkušenosti vidím jakým způsobem se to může dotýkat partnerského vztahu a jaké chování si partner osvojí a přinese do svého vlastního vztahu.

Aby si vždy nejvíce vážil/a sama sebe a v partnerství cítila vzájemnou úctu, vzájemný zdravý respekt a vzájemnou oporu v nepříjemných nebo stresových situacích."

"Všechny vztahy jsou odrazem vztahu, který máme sami k sobě.

Proto je důležité se mít co nejradši, vážit si sebe. "

Především jaký vztah má ve své rodině, jaké má rodiče, jak se chová k dětem, zda má koníčky a je pracovitý. Hlavně nesmí být „lakomý sobec,,!!!!

Pozor si dát na sobce, lakomce, manipulátory, ponižovatele a na ty se kterými se nejde smát.

Tady je každá rada drahá.

Ráda bych poradila, ale zkušenosti nejsou určitému věku sdělitelné a ve chvílce zamilovanosti jsou děti " hluché".

Poznat partnera ve složitých životních situacích, poznat jeho rodinu.

Nic si nezačínat s chlapem, který má více dětí, nebo s takovým, který nemá dořešenou minulost.

Pokud se vyskytnou známky surovosti, agrese, žárlivosti, sklonu k alkoholismu (nebo jakékoliv závislosti) - pryč od něho. Všechny neřesti postupujícím časem narůstají, málokdy se člověk změní.

"Aby byl partner z fungující rodiny, jejíž členové se mají rádi a vzájemně se respektují. To je podle mě nejdůležitější věc, mám opačnou zkušenost z prvního manželství.

Jen se obávám, že si do toho děti stejně nenechají mluvit."

Dobře si vybrat znamená nevzít si hned prvního kluka co potkám.

Musí vědět a cítit sám

Nikdy se nežen do vztahu bezhlavě. Pořádně si rozmysli, zda je to ten či ta s kým by jsi chtěl nebo chtěla být po celý život. Nemusíš mít strach tvé srdce vycítí zda jde o ten správný vztah.

jestli je opravdu stastna a chce s tímto clovekem stravit cely zivot

At si hledá rovnocenného partnera se stejným smyslem pro humor.

"Všímej si, jak X jedná s vlastními rodiči, s dětmi, s cizími lidmi.

Kladný poměr k alkoholu kvůli tobě nezmění, bude spíš sílit. A neber na lehkou váhu názory těch, kteří té mají rádi - myslí se názory na tvého milého. "

at' nepřebere a nenechá se ovládat

mam dceru, tak aby si nevybrala nejakeho hajzlíka a vychcanka. Hlavne aby byla stastna !!!!

Dat pozor na agresivitu, později by se jen stupňovala. Na vulgaritu, pak si partner toho druhého neváží. A na nevěru. Pokud je partner nevěrný na začátku vztahu, jak asi bude vypadat jejich dlouholetý vztah?? Velmi důležitá je komunikace partnerů o problémech, o tom co se jim líbí a nelíbí. Nenechat problém vyšumět! Významné pro vztah je tolerance, která by měla mít jisté, předem stanovené hranice.

Náznaky agrese, přehnaná žárlivost, slovní vulgarismus k partnerovi, nevěra.

aby si v manželství byli rovni a měli společné finance

Zatím nevím.

Mezi nejdůležitější vlastnosti pro přežití vůbec a pro partnerský stav považuju schopnost s chladnou hlavou snášet nepohodlí - všimnout si, jak můj budoucí partner reaguje v nepříjemných situacích (a nemusí jít vůbec o povodeň nebo zemětřesení, stačí jen na 14 dnů jet s někým pod širák do hor....a zažít pekelnou bouřku, která vám zdemoluje stan nebo ztratit doklady) - zda nepropadá hysterii, plačtivosti, ale naopak přemýšlí nad tím, jak řešit problém a za druhé, zda přemýšlí při všem, co koná, i nad pocity ostatních lidí (i cizích, nejen mě, jako partnera, do kterého je momentálně zamilovaný) - žádat empatii a ohleduplnost, a egoismus, který je bohužel mužům vlastní - z jejich podstaty - tolerovat jen do té míry, dokud mě to samotné nebude ubližovat.

Proverit si rodinu, z níž partner/ka pochází. Da se totiž predpokladat, ze se bude chovat v budoucím vzťahu tak, jak ma zazite navyky z vychovy a zvyku "vypestovanych" z domova. Toto je treba si vyhodnotit, zda jsou jeho navyky a zvyky akceptovatelne. Tezko se totiž dospely clovek prevychovava.

Je to těžké poradit, dobrý vztah je o vážení si jeden druhého, o pochopení a kompromisech.

na alkoholika

"Z jaké rodiny pochází jeho partner/ka /vztahy v rodině,..../"

Vztah k alkoholu, drogám,..

Mít možnost poznat ho, v co nejvíce různých situacích, a udělat si na něho obrázek:-).

Jeho vztah k dětem

Víra, vyznání, sekty,.."

Podívej se, jaká je jeho původní rodina. Nečekej, že svého partnera předěláš nebo se kvůli tobě změní. Pokud dnes omlouváš jeho chyby, budeš je muset omlouvat celý život. Nesnaž se ho "zachraňovat". Nesnaž se kvůli němu změnit, nevydrž ti to věčně. Nepřetvařuj se. Hledej spolehlivost, slušnost, zázemí ...

Zodpovědnost, samostatnost, pravdomluvnost, ochota dělat kompromisy, nesobeckost, druhému přát, spokojenost sám se sebou. Taková by měla být partnerka pro mého syna.

"V každém vztahu musí oba partneři občas ustoupit a slevit ze svých nároků, mít toleranci a trpělivost s tím druhým.

Nikdo nemá nárok vynucovat si, aby se jeho partner něčeho kvůli němu zcela zřekl."

"Opravdové manželství je dřina a kdo nechce spolupracovat nemůže nic dobrého vytvořit...

Bez cíle, hodnot a ideálů se daleko dojít nedá....."

Jaký má vztah k alkoholu a k násilí.

Oba se musí podílet prací i financemi společně na domácnosti a výchově dětí.

"aby našly parťáka (našli holku) do nepohody, že bouřka čistí vzduch a pak se i lépe dýchá, že vzájemná úcta a respekt není jen prázdná fráze.

A že jim držím palce, ať jim to vyjde."

Ať pozná její matku a rodinné vztahy.

"K zamyšlení:

Mám tři dcery a nejmladší (tehdy měla 18) jsem doporučila, aby si našla hodného muže, který ji bude mít rád. Odpověděla, že takoví hodní, jako náš tat'ka už nejsou."

to necham na dětech...

Pokud má pochybnosti, jít ze vztahu. A do ukončeného vztahu se znovu nevracej.

Aby nebyl moc žárlivý, aby byl schopný podílet se na chodu domácnosti, aby byl rodinný typ. Aby uměl diskutovat o problémech.

Jak má partner srovnané priority, hodnotový žebříček a zda převzal zodpovědnost za svůj vlastní život.

Nejde o výběr partnera, jde o vážení si sám sebe. Je třeba mít rád sám sebe, respektovat se, brát sám sebe takového, jaký jsem, být si jistý, jít svou cestou. Pokud člověk je sám sebou, pak i lidé v jeho okolí jsou stejně naladěni a pokud to tak není, tak to zkrátka pozná, vycítí a o takového člověka nebude mít zájem nebo jeho vztah k němu nikdy nepřekročí určité hranice.

Aby vybíral s rozumem, nespěchal.

Aby nebyl sobec a respektovali se navzájem, aby nebyl lakomy, tolerantní, aby měl smysl pro humor

Aby si rozuměli a měli společné zájmy a řeč...

Poznat jeho rodinu, tam uvidí, jak se jeho protějšek bude možná jednou chovat...

Aby zjistil/a, jak funguje rodina partnera a hlavně aby si vybral/a hodného člověka.

žárlivost, chování v opilosti

Aby nevěřila jen slovům, ale viděla hlavně skutky partnera. Všimla si jeho charakteru - např. jestli splnil, co slíbil, pozorovala jeho chování k přátelům a rodičům. Taky, aby nevěřila moc hezounům, ty mohou vždy svést atraktivní ženy, ideální a dobrý partner je introvert, který nemá tendence unikat z rodiny do společnosti. A též, aby nespěchala hned do intimního sbližování, charakterní partner počká a je trpělivý, nevyvíjí tlak. Poradila bych jí, ať před uzavřením manželství si ho prověří v nějakých těžších životních situacích, např. na nějaké poznávací dovolené...

Nikdy netolerovat partnerovi jakékoliv projevy násilí, psychické i fyzické.

ve vztahu je důležitá komunikace, důvěra i svoboda...

"že je to jedno, neb když dáš všechny ženy do jednoho pytle, vždycky vytáhneš tu stejnou. :)"

Závislosti alkohol, drogy, ...

"Na abusus alkoholu, drog apod.

Společné zájmy - volný čas trávený společně partnery neodcizí."

Na to jak se chová ke své matce a své rodině. A také jak se chová k ní. Mohou už tu být náznaky (alkohol, násilí, flirtování ...)

Vybírej s rozumem!!!

PŘÍLOHA P4: ROZHOVOR S MGR. ANDREOU MÚDROU NA TÉMA PARTNERSKÉ VZTAHY

Mgr. Andrea Múdra pracuje v manželské a rodinné poradně Bethesda, jako psychoterapeut. Rozhovor mi poskytla v rámci mé odborné praxe:

Kolik let pracujete jako terapeut, nebo poradce v této Rodinné a manželské poradně?

Sedmnáct let s přestávkami kvůli mateřské dovolené.

S jakými problémy za vámi chodí nejvíce klientů?

Nedá se to myslím kvantifikovat (z hlediska S čím nejvíc), ale řekla bych, že nejčastěji k nám chodí klienti s problémy vztahovými z jakéhokoli pohledu. Ve smyslu nesouladu v tom, co jsme od toho manželství očekávali, co jsme si představovali, co každý z nás považuje za dobrý vztah a jak to v životě ve skutečnosti vypadá.

Klienti nejčastěji přijdou s tím, že spolu neumějí komunikovat. Toto je nejčastěji nabídnutý problém. Dost často potom (jakoby pod tím) jsou další hlubší problémy. To, že spolu neumíme komunikovat je často reálné, protože si neumíme vzájemně říct, co vlastně od toho partnera čekáme. Snažíme se to řešit tím, že to vydržíme, nebo se hádáme. Takhle to děláme třeba několik let. V nějaké životní etapě tam dojde třeba k nevěře a oni potom přijdou s nevěrou. Ale za nevěrou se skrývá třeba to, že mezi námi nastalo dlouhé mlčení, že už jsme to oba vzdali, nebo naopak takové ty komunikační pasti a jedy.

Měřili jste někdy úspěšnost vaší poradenské péče ve smyslu- třeba že se lidé nerozvedli, nebo že se všechno díky vaší intervenci upravilo? Existuje pro vaši činnost nějaká zpětná vazba?

Se zpětnou vazbou je to těžké. To já často studentům říkám. Je menší část klientů, kteří přijdou a proběhne nějaká spolupráce, kratší, či delší. Na konci se rozcházíme s tím, že byla splněna jakási zakázka, se kterou oni přišli. V ideálním případě najdeme společně způsob, jak s tím problémem pracovat a oni už to dál zvládnou sami. V tu chvíli je pro mě zpětnou vazbou to, že moje práce končí. Vždycky jim nabízím, že se mohou kdykoli ozvat, pokud budou potřebovat, nebo pokud budou mít pocit, že se jim nedaří. Z dlouhodobého hlediska ale zpětnou vazbu nemáme.

Další skupina klientů, s těmi je práce dlouhodobější. Dochází třeba půl roku, následuje nějaká pauza, pak se zase vrátí. Z naší strany jde o jakési doprovázení klienta v nějaké obtížné

životní situaci, ze které třeba nedokáže, nebo nemůže odejít. Naším úkolem je pomoci mu navést ho, aby tu situaci lépe zvládal, nebo zaujal k ní třeba jiný postoj. Řeknou například: „Mám problémového partnera, ale nechci se s ním rozvést, nechci rodinu rozvrátit, pomozte mi prosím, jak to mám udělat?“ Dohromady pak hledáme nějaké řešení. Tam se nabízí otázka, co lze považovat za úspěch. Ve chvíli, kdy se mi podaří, že je ten člověk v životě spokojenější, tam už to považuji za úspěch.

Pak je část lidí, kteří přijdou a už se nevrátí, i když se třeba domlouváme na nějaké další spolupráci. Někdo ukončí sám od sebe spolupráci po několika sezeních. My se tím pádem nedozvíme, jestli se těm lidem ulevilo, nebo jestli jim třeba nesedl terapeut- jeho způsob práce. Pro řadu lidí je už samo o sobě zátěž to, že mají přijít do takové instituce. Proto možná ve chvíli, kdy se jim trochu uleví, raději to ze svého života vymažou. Tam zpětná vazba není a to je to těžké v naší práci.

Já ve svém okolí pozoruji hodně vyhořelých manželství kde je problémem žena. (Např. žena chorobně žárlivá, alkoholička, nebo také líná). Muži v tom vztahu trpí, neodchází většinou kvůli dětem. Neví si rady, ale nikdy nevyhledají pomoc terapeuta. Otázka zní: chodí se k vám někdy poradit muži?

Ano chodí, ale je jich menšina. Považuji to za přirozené, protože ženy se obecně snáze svě- řují a častěji jsou schopny v problémové situaci vyhledat pomoc zvnějšku. Možná v tom ale hrají roli i mateřské city. Spousta žen se rozhodne situaci řešit právě proto, aby chránila děti. A muž je ten, kdo má v rámci rodičovské role menší možnosti. Mnoho mužů se cítí znevý- hodněno tím, že dítě (hlavně malé) má přirozeně užší vazbu na matku, která o něj více pe- čovala v prvních letech po narození. A přes všechny změny v sociální péči je stále velká pravděpodobnost, že pokud dojde k rozvodu, dostane děti do péče matka. Muž tedy často chce udržet rodinu za každou cenu, aby nepřišel o kontakt s dětmi. Pokud je tedy ve vztahu „problémovým partnerem“ žena, muž raději vše vydrží, nebo bude víc pracovat právě proto, aby své děti neztratil. Z hlediska rodičovství je tedy muž mnohem víc ohrožený než žena.

Může terapeut na základě podrobných šetření při práci s klientem doporučit klientovi rozvod, či rozchod s partnerem, nebo je to tabu?

Myslím si, že někdo to říká úplně běžně, ale my jsme v tom velmi opatrní. Nicméně já bych to postavila trochu jinak. V některém případě, kdy je tam zjevná těžká porucha osobnosti, kde je malá pravděpodobnost zlepšení (partner není motivovaný nějak na sobě pracovat), můžeme říct- ano. S tímto člověkem když budete zůstávat, tak to bude jenom horší, nebo

stejně, což ale neznamená, že rozvod je dobré řešení. Spousta lidí si řekne: „rozvedu se a budu mít klid“, ale ono to teprve začne. Protože problematický partner bude problematickým partnerem i po rozvodu. Ve chvíli, kdy my máme po rozvodu spoustu věcí k řešení, jsou tam děti, atd., tak je velmi těžké to ustát. I toto je obsahem naší poradenské péče. Je to podpora jednoho nebo druhého partnera v rozvodové situaci, kdy je potřebné ustát jakýsi tlak, nebýt nepřátelský, zachovat takovou tu úctu k tomu druhému rodiči před dětmi, atd.

V krajním případě asi ano. V tom smyslu, že já v podstatě tu cestu dávám jako možnou. Teď je možné se rozvést nebo zůstat spolu. Nebo jsou tam možné různé jiné varianty, na čas se od sebe vzdálit, což taky někdy může být ku prospěchu věci. Ale pokud je tam průběžně nastavená nějaká péče, tím myslím psychologická. Nechci, aby to bylo tabu v tom smyslu, teď musíme na tom pracovat, abychom za každou cenu manželství napravili. Spíš prozkoumáváme, co by nám to přineslo, kdybychom zůstali spolu, příp. kdybychom se rozešli. Co by to pro koho znamenalo. Někdy jenom to, když si člověk zmapuje ve své hlavě tu představu, že by vlastně taky tohle mohlo nastat, ho už samo o sobě může osvobodit z kleští, které si občas v sobě každý vytváříme.

Pro mě terapeutická práce spočívá mimo jiné v tom, že rozšiřuje spektrum možností pro toho člověka. Člověk často přijde s otázkou: Mám se rozvést, nebo nemám? My najednou můžeme zjistit, že ta otázka nestojí tak, ale že těch možností je ještě X. Třeba něco můžu vyřešit až za dva roky. Není to tabu, ale já se necítím být kompetentní k tomu říct: „rozved'te se, bude to lepší“. Já můžu říct: „ano, budete-li setrávat v tomto manželství, bude to problém, ale nezaručuji, že když se rozvedete, bude to lepší.“ Mohu říct svůj osobní pocit z toho, že já jako partner bych tohle nebyla schopna snášet.

Podle mých zjištění je velmi málo pozornosti v našem školství věnováno problematice partnerských vztahů, prevenci ve smyslu poučit mladé lidi o problémech v partnerských vztazích, nebo na co by si měli dát pozor při výběru partnera. Co si o tom myslíte vy?

Já jsem se na to nikdy neptala, jestli se něco takového učí, ale po dnešním rozhovoru se zcela jistě zeptám. Neslyšela jsem o tom, že by to někde dělali tak, že by se bavili ve škole o partnerství tímto způsobem. To není jen o těch možných rizikových osobnostech, ale i o tom, co jsem říkala, že vstup do manželství neznamená jenom to, že si rozmyslíme, jak budeme nakládat s penězi a kolik budeme mít dětí, případně to pojistíme nějakou antikoncepcí, atd. ale

domlouvat se o VZTAHU jako takovém. Ale nevím, nemám o tom informace, ke mně se to nedostalo.

Pokud řešíte s klientem, nebo spíš klientkou domácí násilí. Je možné, aby si vzpomněla, nebo zpětně rozpoznala varovné signály, které ji měly upozornit již v počátcích vztahu a na které v době zamilovanosti nebrala ohled?

Já si myslím, že ano. Ale schopnost to rozpoznat vede jen k začátku manželství, protože tam už nastala nějaká změna. Já si myslím nebo teda hodně si to myslím, že ti lidé nějak na sebe osobnostně nasedají. To, že jsem to nerozpoznal na tom člověku, neznamená, že moje kamarádka, která je jinak založená, by to nerozpoznala. Je to trošičku i ve mně, že mám vůči některým věcem slepou skvrnu. Nebo jsem nějakého založení, které některé věci víc omlouvá, nebo toleruje, nebo dost často to souvisí se sebevědomím. Nechci to ale zobecňovat. Myslím si, že je to o kombinaci těch dvou lidí. To, jestli je to člověk schopen zpětně rozpoznat záleží na tom, jestli se v životě, třeba i díky terapii byl schopen někam posunout nejenom ve smyslu- chci od něho opravdu odejít, ale třeba se posunul i v osobní zralosti. Mnohdy je to možné až s odstupem mnoha let, kdy už s partnerem nežijí. Ale toto je práce velmi těžká. Každopádně jsem to nikdy nezjišťovala, jestli už ten člověk má na to náhled. Spíš myslím, že je problém v tom, aby si lidi jasně pojmenovali, že některé chování je už za nějakou hranicí. Lidé, kteří mají problém pojmenovat a uvědomit si, že toto chování už je špatně, jsou schopni o to hůř rozpoznat ty náznaky, které jsou třeba velmi nenápadné.

O tom by se v těch školách dalo skutečně mluvit. Pokud chlapec vypráví dívce o tom, jak ho trápí, že tatínek bije maminku, tak tam už je v jeho rodině nastaven nějaký model. Neberu to fatálně, jakože můj chlapec mě zákonitě bude bít, nebo syn alkoholika zákonitě bude pít, ale je dobré poznat tu rodinu a rozmýšlet si to, jestli bych já, pokud by to v tom našem manželství mělo vypadat podobně, jestli bych já toto nastavení byla schopna akceptovat. A toto by se ty děti měly učit. Poznat tu rodinu. Všimát si, jakým způsobem se tam dělají vztahy. Jaká je tam úcta k ženě. Jaké jsou tam vzájemné vztahy mezi sourozenci, jestli se problémy spíš řeší, nebo zametají pod koberec a to je X věcí, které člověk může poznat pár návštěvami v rodině partnera. Nikdy to nebude úplně stejné, ale je třeba si položit otázku, jestli tyhle věci, které mi nesedí, jsou pro mne podstatné, nebo je já mohu tolerovat. Ale očekávat, že sice to tady běží tak, ale u nás to bude určitě jinak, protože já ho změním...

Chodí se k Vám poradit mladé páry, které chtějí uzavřít manželství, něco jako pro požehnání, že mají šanci, že spolu mohou prožít celoživotně hezký vztah.

Bylo by to hezké, chodí, ale velmi málo. Já si toho velmi cením. Spíše to jsou páry, které spolu mnoho let žijí v nesezdaném partnerství, chtějí uzavřít sňatek a už v této době řeší nějaký problém.

Když ale uvážím, jak je pro spoustu lidí těžké, pokud se jim v partnerském životě vyskytne nějaký opravdu vážný problém vyhledat odbornou pomoc, jak s tím váhají, nechají problém gradovat i mnoho let a pak už se s tím třeba nedá nic dělat, tak vidím jako velmi nereálné, aby se k nám chodily radit páry, které vůbec žádné problémy nemají.

Ale bylo by to pěkné. I v tomhle směru by ta osvěta mohla hodně fungovat. Např. přijít se poradit s tím, že mi nějaká partnerova vlastnost nesedí a nevím, jestli jsem schopna to snášet celý život. Jaká je šance, že se partner tady v tomto změní? Už jenom to, že se ty věci otevrou a že se o nich mluví, má svou hodnotu. Tam nejde o to, že by dostali doporučení: „Tohoto člověka si můžete vzít, budete s ním celý život šťastní.“ Oni si stejně udělají, co chtějí. Ale už jenom to, že získají pocit, že mohou s důvěrou někam přijít a bude se tam o problémech mluvit způsobem neohrožujícím, neobviňujícím, tak to už může být pro ně zážitek, který jim dodá důvěru do dalších let, že v tomto směru je možné vyhledat pomoc.

Co byste poradila svým dětem, nebo třeba blízkým příbuzným, neteřím, synovcům, na co s mají dát pozor při výběru partnera?

Určitě by tam bylo to, co už jsem říkala. Podívat se, jak to chodí v rodině partnera. Nejenom, jak se v té rodině cítím, ale trochu to i pozorovat, než tam člověk tak nějak vpluje.

Samozřejmě to není to, co by je odradilo. Oni si řeknou, my máme doma jiný model a on je ten můj partner jiný, než jeho táta. Ale toto bych určitě dala jako velké téma pro lidi, kteří zvažují vstup do manželství. Vedla bych je k tomu, že spíš, než aby hledali ideál, by věnovali pozornost drobnostem, které jim „uvíznou v hlavě“. Aby si neřekli, to se změní, to přejde, ...ono to nepřejde, naopak se to právě v manželství zintenzivní. To znamená: „mě vadí, že ten můj partner žárlí“. Ono to může být třeba nevinné, ale je dobré to s někým probrat. Mállokdo se v tomto věku svěřuje svým rodičům, ale může to být kamarád, nebo někdo jiný z rodiny. Pokud se mi něco nezdá, tak mě to asi upozorňuje na něco, co je pro mne důležité, vnitřně. Pokud já mám pocit, že je tam příliš velký patriarchát, žena je tam příliš submisivní, už to, že mě to zaujme, může znamenat, že já mám nějaký svůj požadavek, nebo svoji představu o tom, že by to mělo být jinak a v ten moment musím o tom komunikovat s tím partnerem. „Já ale nikdy nebudu jako ta tvoje maminka, já budu vždycky spíš usilovat o to, aby

ty věci byly spíš tak nějak víc vyvážené“. Ve chvíli kdy ucítím, že na to ten partner nezareaguje tak, jak bych potřebovala, tak pak ještě můžu hledat pomoc jinde, nebo si sama rozmyslím, že třeba tohle je příliš velké sousto, které bych si s tímto vztahem vzala.

Nebo to, že má partner velmi blízký vztah se svou maminkou a nejenom s ní. Takový partner má mnohdy nejen komunikační, ale i vztahovou blízkost s někým jiným, než s manželkou, což může vést k velkým problémům v partnerském životě. Odpoutanost od původní rodiny bych brala jako závažnou podmínku pro vstup do manželství. I když dnes lidé vstupují do manželství v pozdějším věku, o mnohých z nich je těžké říct, že jsou zralí pro manželství, nebo že jsou od své rodiny úplně separovaní. Člověk bez ohledu na věk má být schopen samostatně fungovat, aniž by měl pocit, že mu musí všechno posvětit rodiče, anebo že by se cítil zavázaný s rodiči komunikovat takovým způsobem, jaký si přejí oni. Rodiče by ho měli brát jako dospělého rovnoprávného partnera.

PŘÍLOHA P5: EDUKAČNÍ MATERIÁL PRO MLÁDEŽ

Partnerské vztahy, rizikové faktory při výběru partnera.

Člověk je tvor společenský, není uzpůsoben k tomu být sám. K pocitu štěstí a bezpečí potřebuje někam patřit. Začíná to v rodině, potom ve škole, v zaměstnání. Po celý život usilujeme o blízké vztahy s určitými lidmi. Zajímá nás láska. Velmi chceme být milováni a také někoho milovat.

Vztahy jsou různé. Jiný vztah mám ke svým rodičům, ke svému kamarádovi, nebo k učiteli češtiny. I když je mám rád, k učiteli budu mít vždy vztah nerovnoprávný, protože on mě zkouší a známkuje.

K mé dívce a k mému kamarádovi mám vztah rovnoprávný. I když je vztah mezi milenci rovnoprávný, může se vytvořit uvnitř vztahu citová nevyváženost. Buď dívka, nebo chlapec začnou svému miláčkovvi otročit, plnit každé jeho přání, ten druhý se chová právě naopak. Tak se může zvrtnout vztah rovnoprávný do vztahu nerovného.

Přátelství, kamarádství

Přátelství i kamarádství je vztah rovnoprávný. Pokud se v něm někdo povyšuje, rozkazuje a vytahuje, ten druhý to nevydrží a kamaráda opouští. Každý chlapec a každá dívka blízkého kamaráda potřebují, aby se mu mohli s mnohým svěřit. Milovaný hoch, či dívka nemohou kamaráda (kamarádku) nahradit.

POZOR! Když začnete s někým chodit, neopouštějte svého kamaráda, svou kamarádku!

Pokud chlapec, nebo dívka kamaráda (kamarádku) nemají, velmi zpozorněte. Může se jednat o člověka nesnášenlivého, který chce být obdivován, chválen a o všem touží rozhodovat. Kamarádi ho dříve, či později opouští. Dotyčný vám bude vykládat, že všichni lidé jsou falešní, nikomu se nedá věřit. Všichni jej zradili, s nikým se nedá kamarádit. Nedokáže se rovnoprávně chovat a nebude to umět, ani když s ním začnete chodit. Budete ho obskakovat, budete mu posluhovat a často nebudete vědět, co vlastně chce.

Mohlo by se také jednat o těžkého introverta. Pokud by měl být vaším partnerem, musíte počítat s tím, že toho moc nenamluví a kamarády nevyhledává. Žije ve svém uzavřeném světě.

POZOR! Když chlapec nemá kamaráda, nebo dívka kamarádku, tak to o něčem významném vypovídá!

Zamilovanost a zralá láska

V období zamilovanosti lidé prožívají opojné štěstí díky vyplavení AMFETAMINU. Oba dělají vše, aby se druhému zalíbili, zavděčili. Neustále si ve všem potvrzují shodu! Nešetří úsměvy a poklonami, pořád chtějí být spolu. Touží po jediném, aby to trvalo věčně! Proto je možné, že s vámi vaše dívka půjde ochotně fandit na fotbalový stadion, nebo se chlapec obleče za „slušňáka“ a velmi rád doprovodí svou milou do divadla na koncert vážné hudby. Toto období trvá různě dlouho. Od týdnů až po rok. Když zamilovanost odezní a partner změní své chování, vzbuzuje to úzkost. („Už mě nemá rád?“ „Lhal mi?“)

Nastává druhé kolo, kdy druhého hodnotíme zralou rozumovou úvahou. Sledujeme jeho smysl pro odpovědnost, spolehlivost, ochotu pomáhat ostatním, pracovitost a další vlastnosti. Zamilovanost se přetvoří v respekt a hlubokou lásku k partnerovi. Produkuje se ENDORFINY, to je látka podobná morfiu. Když s vámi vaše dívka, chlapec již nechce jít na fotbal a do divadla, neznamená to, že už vás nemá rád. Správná reakce:

Milého ochotně pustíme a sami máme čas na chvílku klidu, kamaráda, kamarádku, nebo svůj koníček.

Naděje na dobré manželství mají lidé spolehliví, kteří spolu umí komunikovat – domlouvat se a mluvit o svých představách a potřebách. Také lidé, kteří spolu dokáží spolupracovat a řešit problémy. Důležitá je také vzájemná úcta a respekt.

Uzavírat manželství v době zamilovanosti je velmi riskantní, protože očekáváme, že se partner bude chovat stále stejně.

Žárlivost

Žárlivost není důkazem lásky, jak si mnozí dodnes myslí.

Pokud potkám svou dívku, jak se vede za ruku s klukem z vedlejší třídy, tak bolest a zklamání, které prožívám, není žárlivost, ale zákonitá reakce na milostnou zradu. Určitě je na místě si s nevěrným partnerem vše vyříkat, ale nic se nemá přehánět.

Nesprávná reakce: spolužáka fyzicky napadnu a dívce vynadám. Zahrnu ji všemi urážkami, které znám. Věta, které se musíme naučit nazpaměť:

„Mám tě rád a bude mě bolet, když se rozejdeme, ale přežiju to.“

Jen ne žádné:

„Bez tebe bych už nikdy nedokázal žít!“

Je dobré vědět, že pokud vám je partner nevěrný už v době, kdy spolu chodíte, dříve nebo později se to bude opakovat. Buď se jedná o člověka sexuálně nezdrženlivého, čili vlastně nemocného, nebo už vás tolik nemiluje. Nevěra je velmi zraňující. Proč si nechat ubližovat znovu a znovu?

I když svého partnera velmi milujete, nechtějte s ním zůstat za každou cenu.

Žárlivost je, když svou dívku s nikým nepotkám a přesto se jí stále dokola ptám, jestli někoho nemá, když se dnes tváří jinak, než včera. Nevěru lze prokázat, ale věrnost se dokázat nedá.

POZOR! Žárlením ztrácíme všechno, co na nás partner obdivoval.

Někteří jedinci, zvláště dívky, rády své partnery k žárlivosti provokují. Myslí si, že bez žárlení to není „Ta pravá láska.“

3 druhy žárlivecké provokace:

1. Lehká žárlivecká provokace – dívka vám říká:

„Někdo se mi dvoří, někdo mě někam pozval.“

2. Zločinná žárlivecká provokace:

„Pozval mě k rybníku a tam mě začal líbat a osahávat.“

3. Sadistická žárlivecká provokace:

„Přijel nečekaně k nám, já nevím, co se to se mnou stalo, podlehla jsem mu.“ (otevřené přiznání k tělesné lásce).

Na první dvě situace je nejlepší reakcí klidné přitakání a konstatování, že vám se nedávno taky něco podobného stalo s jednou známou a dělali jste si starosti, jestli to máte své milované říct, nebo ne. Pokud se vám stane, že vás chce dívka rozžárlit sadistickou provokací, psycholog radí: „PRYČ S NÍ!

Jedná se totiž z 99 % o dívku HYSTERICKOU, která potřebuje vidět, jak vyvádíte, jak se kvůli ní trápíte. Cudná dívka by to pochopitelně neudělala a normální dívka by vám to zatajila.

Zakázaní partneři

Vědecké zkoumání odhalilo několik druhů lidí, kteří na první pohled vypadají nevinně a dokonce znají způsob, jak se zalíbit tomu druhému, ale chození s nimi, nebo manželství, nedopadne nikdy dobře.

V následujících kapitolách jsou uvedeny příklady tzv. „zakázaných partnerů“ včetně návodu, jak je rozpoznat.

Zakázaní partneři – muži

1. MUŽI SE SKLONEM K ZÁVISLOSTNÍMU CHOVÁNÍ

- Projeví se už v době velkého zamilování.
- Nemá sílu plně zvládnout drogy, pití, nebo třeba hru na automatech.
- Bude vás nutit k milování pod vlivem drogy, nebo alkoholu.
- Nevadí mu, že se před vámi shodí tím, že se opije do němoty a pak třeba spadne pod stůl.

Řešení: buď léčit, nebo rozchod!

2. MUŽI SE SKLONEM K CHOROBNÉMU ŽÁRLENÍ A K NÁSILÍ

Fyzickým násilím jsou ohroženy spíše ženy. Násilník má dvojí tvář. Doma, nebo v soukromí se chová jinak, než na veřejnosti. Střídá líbezný chování s agresivitou. Pokud vás uhodí, bude klečat a omlouvat se. Vždy se vás bude snažit přesvědčit, že za to vlastně můžete vy, že jste ho vyprovokovala. Vše se samozřejmě vyvíjí postupně. Prvním závažným příznakem je zvýšená neopodstatněná žárlivost. Nebude vás chtít nikam pouštět. Udělá vám šílenou scénu, i když jen pozdravíte kamaráda na ulici. Bude vás často kritizovat a znevažovat vaši práci

(např. jak se chováte, jak se oblékáte, ve škole jste šprt, nebo naopak nula). Potřebuje mít nad vámi kontrolu a absolutní moc. Vše musí být tak, jak chce on, na vaše názory a pocity nehledí.

JAK JE POZNÁTE?

- V počátcích vztahu je okouzující.
- Násilí začíná nenápadně a postupně sílí.
- Začne vás kritizovat a snižovat vaši hodnotu.
- Zvýšeně žárlí, často bývá nervózní.
- Chce vás mít jen pro sebe.
- O svých bývalých partnerkách mluví nenávistně, pohrdavě.
- Přáteli se s lidmi, o nichž se ví, že jsou násilníci.
- Když se opije, je agresivní.
- Byl již odsouzen za napadení, nebo ublížení na zdraví.

Dodržte tzv. Pravidlo první a poslední rány. Jednou vás uhodí a dost. Okamžitě pryč od něho!

Necítíte se s ním dobře a nevíte proč? Prověřte si ho u jeho kamarádů a jděte se podívat k jeho rodičům, jak to u nich doma chodí.

3. MUŽI S NEDOSTATEČNĚ VYVINUTÝM SMYSLEM PRO ZODPOVĚDNOST

- Oni prostě nechtějí a nebudou normálně pracovat.
- Budou vám vykládat, že je společnost nechápe.
- Už v době studií nedokážou chodit soustavně do školy, potom nechodí ani do práce.
- Umí být hodně výřeční a okouzující.
- Nevadí jim nechat si od dívky platit útratu v restauraci.
- Snaží se k vám rychle nastěhovat a nevadí jim, když je budete živit.
- Mají dluhy, hrozí jim exekuce.

- Vždy si hledají hodné dívky samaritánky, které se do nich zamilují, všechno jim uvěří a budou je chtít dlouho zachraňovat.

Váš chlapec musí chodit do školy, nebo do práce každodenně. Začíná-li stále dokola studovat další střední školu, nebo mění-li stále zaměstnání, pozor na něj!

Zakázané partnerky – ženy

1. ŽENY NEZODPOVĚDNÉ A LÍNÉ

- Od mládí sní o tom, že nikdy nebudou pracovat.
- Do školy chodí nepravidelně, nebo vůbec.
- V dospělosti stále střídají zaměstnání.
- Pokud spolu jedete na víkend, nebo na dovolenou, líná dívka neuklízí, ani se nijak nestará.
- V mládí vystřídají mnoho partnerů.
- Pro život hledají hodného pracovitého muže, který se o ně postará.
- Život s ní je potom očištěc. Doma zřejmě bude velký nepořádek, o děti nebude dobře postaráno. Paní bude často zlá a nervózní a za všeho budete moct vy, její partner.
- Taková žena také často lže a neumí hospodařit s penězi.

Chlapci, zkontrolujte si pracovitost své dívky! Je to první a nedůležitější vlastnost, na kterou se zaměřte! Líná dívka se nedokáže přetvařovat déle, než tři měsíce.

2. ŽENY HAŠTEŘIVÉ, NEBOLI HÁDAVÉ

- Vaše návrhy odmítají a znehodnocují.
- Budou vás aktivně nutit k souhlasu s něčím, co nechcete udělat.
- Nemají přítelkyně, protože jsou s nimi rozhádané.
- Když mlčíte a hádat se nechcete, jste sobec a nafoukanec, který si všechno jen ulehčuje.
- Souhlasit s vámi pro ně znamená prohrát.

- Nikdy nedokáží vytvořit klidný a pohodový domov.

Když spolu dva lidé chodí a stále nebo obden se hádají, je lépe vztah vzdát a ukončit.

3. ŽENY EMOČNĚ NESTABILNÍ, DŘÍVE „HYSTERICKÉ“

Říká se jim ženy extrémních emocí. Nemusíte umět stanovit diagnózu, ale je dobré znát pár příznaků, abyste mohli tuto nemoc rozpoznat. Tyto ženy jsou nebezpečné tím, že bývají velmi krásné. Střídá se u nich velká láska s velkou nenávisť bez logického důvodu a bez varování.

Pokud jí začne připadat, že vaše láska malinko poklesla, začne vás ničit.

Neustále vás bude nutit diskutovat o vašem vztahu. Bude vám vyčítat, že už ji dostatečně nemilujete. Můžete u ní pozorovat některé z těchto příznaků:

- Už v době velké zamilovanosti se stále uráží.
- Uráží se denně, stále a často. Je závislá na usmiřování. Pokud se usmiřování nedostaví, natahuje stav uražení.
- Nikdy neuzná, že v něčem udělala chybu. Ona je nejlepší, tak se vidí a hodnotí.
- Stále potřebuje být středem pozornosti, chce být obdivována.
- Někdy na sebe strhává pozornost soucitem. Je ráda, když je nemocná, nebo nemoc aspoň předstírá. (Kdo ji nelituje, je hoden opovržení).
- Často nesnese, aby se její milý ve společnosti vesele a uvolněně bavil.
- Pokud jsou spolu sami, nesnese, aby si třeba v klidu sedl k televizi a odpočíval. Narůstá v ní napětí a většinou vyvolá hádku.
- Kamarádky neustále střídá, nebo má jednu, otrokyni, která bez váhání plní všechna její přání.
- Pokud jí chce muž opustit, žena přehání své reakce. Třeba omdlí, nebo se začne dusit, dočasně ohluchne, nebo oslepne. To je ale opravdu EXTRÉM.
- Pokud to zabere, může dál tímto stavem vyhrožovat a tak s mužem manipulovat.

Hysterie není schválnost, je to nemoc, která se musí léčit buď u psychologa, nebo psychiatra.

4. ŽENA CHOROBNĚ ŽÁRLIVÁ

- Nedovolí svému muži, aby se dostatečně věnoval své práci, nedovolí mu aktivní záliby.
  - Vyhýbá se návštěvám známých, nechce chodit do společnosti (mohli by tam potkat nějakou jinou ženu-sokyni).
  - Uzavírá hermeticky vztah, takže je tam nedýchatelno.
  - Žárlení nemá konce, chvíle klidu jsou vzácné, chybí hmatatelný důvod.
- a) Projevy otevřené: Od začátku vztahu vyhrožuje, podezírá, napadá partnera. Často zavádí řeč na slovo NEVĚRA.
- b) Žárlení skryté:

Trápí se skrytě žárliveckými představami, ale žárlení je to jediné, co nikdy nepřizná. Má strach, že by se před partnerem shodila. Často je plná hněvu a vynadá partnerovi kvůli úplně něčemu jinému. Třeba že si neočistil boty, když přišel domů. Tyto výlevy velmi ničí partnerský život. Protože chorobně žárlivá žena nikdy neřekne pravý důvod, je tento problém prakticky neřešitelný.

Nadměrná žárlivost je důvodem, abych si ženu nebral.

Závěr

Podle Dr. Plzáka asi 10 % lidí v populaci jsou DIVNÍ nebo PODIVNÍ lidé, kteří jsou pro partnerský život velmi riziková. Tato prezentace slouží k tomu, že jsme si pár takovýchto lidí ukázali. Většinou jsou to lidé s tzv. Poruchou osobnosti a tudíž vlastně nemocní na duši. Nutně potřebují pomoc psychologa nebo psychiatra, jinak se jejich chování nezmění. Tak jako se zápal plic, nebo se zlomenou nohou jdeme k lékaři, i léčení nemocí duše se má přenechat odborníkům.

Je možné, že se váš partner může změnit, ale většinou se tak nestane a naopak se časem problém prohloubí a zintenzivní. Pokud si nejste jisti, jestli určitá věc, která vám na partnerovi nesedí je porucha a jestli se s tím dá něco dělat, vyhledejte odbornou pomoc v některé z psychologických poraden v České Republice. Aktivním přístupem k problému můžete zlepšit kvalitu života nejenom sobě, ale právě také svému milovanému partnerovi.

Použitá literatura

BROWN, Sandra L. Jak poznat nebezpečného muže, dřív než se zamilujete. 1. vyd. Praha: Motto, 2012, 306 s. ISBN 978-80-7246-691-7.

CAPPONI, V. Co by i moje dcera měla vědět o manželství. 1. vyd. Praha: Motto, 1996, 165 s. ISBN 80-85872-39-0

PLZÁK, M. Klíč k výběru partnera pro manželství. 5. vyd. Praha: Motto, 2010, 190 s. ISBN 978-80-7246-505-7.

PLZÁK, M. Dospělým vstup zakázán. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1986, 120 s.